

Brussell, 29 ta' Settembru 2020
(OR. en)

11240/20

UD 240

NOTA TA' TRASMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	28 ta' Settembru 2020
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	SWD(2020) 213 final
Sugġett:	DOKUMENT TA' HĊDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI It-tieni Rapport Biennali dwar il-Progress fl-Iżvilupp tal-Unjoni Doganali tal-UE u l-Governanza tagħha

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu meħmuż id-dokument SWD(2020) 213 final.

Mehmuż: SWD(2020) 213 final



IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 28.9.2020
SWD(2020) 213 final

DOKUMENT TA' HIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

It-tieni Rapport Biennali dwar il-Progress fl-Iżvilupp tal-Unjoni Doganali tal-UE u l-Governanza tagħha

Werrej

I.	INTRODUZZJONI	2
II.	SFOND.....	3
III.	PROGRESS B'OQSMA PRIJORITARJI	6
	1) Il-ġestjoni ta' Brexit	7
	a) Il-Ftehim dwar il-Ħruġ	7
	b) Attivitàjiet wara l-konkluzjoni tal-Ftehim dwar il-Ħruġ	7
	c) Negożjati dwar ir-relazzjoni futura mar-Renju Unit	9
	2) It-tishih tal-kontrolli u l-ġlieda kontra l-frodi	9
	3) Iz-żieda fl-użu tal-monitoraġġ fuq il-liġi doganali tal-UE	10
	a) Monitoraġġ tal-użu tas-simplifikazzjonijiet	11
	b) Titjib tal-Programm tal-Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati (AEOs).....	11
	c) Monitoraġġ tal-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' garanzija u remissjoni/ħlas lura.....	13
	d) Monitoraġġ tal-applikazzjoni uniformi tal-liġi doganali tal-UE	13
	4) It-titjib fl-effiċjenza tal-amministrazzjonijiet doganali	13
	5) Sfruttar tal-innovazzjoni	15
	a) Tieqa Unika.....	15
	b) Soluzzjonijiet teknoloġiċi innovattivi oħra	16
	6) L-ottimizzazzjoni tas-sistemi doganali elettronici u l-użu tagħhom	17
	a) Sistemi elettronici tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni	17
	b) Ħidma fuq sistemi elettronici għajr dawk relatati mal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni	19
	c) Strateġija tal-IT fit-tul għad-dwana	20
	7) L-ittrattar tal-isfidi tal-kummerċ elektroniku	21
	8) Il-kapitalizzazzjoni fuq l-Unjoni Doganali biex tittejjeb is-sigurtà tal-UE.....	22
	a) Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni.....	22
	b) Ħidma ma' awtoritajiet oħra ta' sigurtà u ġestjoni tal-fruntieri	23
	9) L-approfondiment tar-relazzjonijiet internazzjonali	25
IV.	KONKLUŻJONI	28
	Anness: leġislazzjoni, programmi u sistemi elettronici	29
	a). Leġislazzjoni infurzata mill-awtoritajiet doganali.....	29
	b). Programmi doganali.....	30
	c). Sistemi doganali elettronici	31

I. INTRODUZZJONI

Fil-Komunikazzjoni tagħha tal-2016 dwar l-iżvilupp tal-Unjoni Doganali tal-UE u l-Governanza tagħha¹, il-Kummissjoni Ewropea stabbiliet vizjoni strategika għall-Unjoni Doganali li tara lill-Istati Membri tal-UE u lill-Kummissjoni jaġixxu fi shubija aktar mill-qrib sabiex jiġi żgurat li l-Unjoni Doganali tagħti l-aħjar kontribut possibbli għall-prosperità u s-sigurtà tal-UE.

Filwaqt li l-implimentazzjoni tal-Unjoni Doganali hija r-responsabbiltà tal-amministrazzjonijiet doganali tal-Istati Membri individwali, fil-Komunikazzjoni l-Kummissjoni indikat li n-natura tal-Unjoni Doganali timplika interdipendenza bejn l-amministrazzjonijiet nazzjonali. Il-qafas il-ġdid għal regoli u formalitajiet doganali fil-forma tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, li dhaħal fis-seħh fl-2016, jista' jopera biss b'mod korrett jekk ikun hemm kundizzjonijiet ekwi b'regoli applikati b'mod uniformi mill-amministrazzjonijiet doganali kollha u jekk jitlestew is-sistemi elettronici interoperabbli madwar l-UE kollha tal-Kodiċi. Barra minn hekk, l-Unjoni Doganali tirrikjedi wkoll kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn l-awtoritajiet doganali u awtoritajiet oħra tal-infurzar tal-liġi li joperaw fil-fruntieri tal-UE, inkluż permezz tal-interoperabbiltà bejn sistemi ta' informazzjoni rilevanti. Hemm ukoll htieġa ta' strategija fit-tul aktar komprensiva għall-iżvilupp u għall-manutenzjoni tas-sistemi doganali elettronici, b'mod partikolari minhabba l-ispejjeż għoljin involuti. Il-Komunikazzjoni identifikat azzjonijiet biex jintlaħqu dawn l-għanijiet u hija impenjata li tippreżenta rapport biennali regolari lill-Kunsill u lill-Parlament dwar il-progress li jkun sar bl-azzjonijiet.

F'Marzu 2017, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea ppubblika konkluzjonijiet² li jilqgħu l-Komunikazzjoni u jitolbu rapport biennali dwar l-iżviluppi fl-oqsma individwali msemmija, filwaqt li jitqiesu l-oġettivi, l-azzjonijiet u l-kisbiet tal-Grupp ta' Hidma dwar il-Kooperazzjoni Doganali, il-kompetenzi rispettivi tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni u l-htieġa ta' ekonomiji ta' skala u ffrankar permezz ta' kooperazzjonijiet.

Fl-Ewwel Rapport Biennali tagħha³, il-Kummissjoni setgħet tirrapporta dwar il-progress f'hafna oqsma marbuta ma' ġestjoni aħjar tal-Unjoni Doganali. Fl-istess hin, ir-Rapport identifika kwistjonijiet għal azzjoni ta' segwitu prijoritarja kif ġej:

1. Il-ġestjoni tal-Brexit
2. It-tishih tal-kontrolli u l-ġlieda kontra l-frodi
3. Iż-żieda fl-użu tal-monitoraġġ fuq il-liġi doganali tal-UE
4. It-titjib fl-effiċjenza tal-amministrazzjonijiet doganali

¹ COM(2016) 813

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7585-2017-REV-1/mt/pdf>

³ COM (2018) 524

5. L-appoġġ għall-innovazzjoni
6. L-ottimizzazzjoni tas-sistemi doganali elettronici u tal-użu tagħhom
7. L-ittrattar tal-isfidi tal-kummerċ elettroniku
8. Il-kapitalizzazzjoni fuq l-Unjoni Doganali biex tittejjeb is-sigurtà tal-UE
9. It-tkomplija tal-hidma fuq ir-relazzjonijiet internazzjonali.

Il-Kunsill laqa' l-Ewwel Rapport Biennali⁴ u stieden lill-Kummissjoni biex fir-rapport biennali li jmiss tagħha tiddeskrivi l-iżviluppi f'dawn l-oqsma prijoritarji, filwaqt li għal darb'ohra jitqiesu, kif xieraq, l-oġettivi, l-azzjonijiet u l-kisbiet tal-Grupp ta' Hidma dwar il-Kooperazzjoni Doganali.

It-tieni Rapport Biennali attwali għalhekk għandu l-għan li jiddeskrivi l-progress miksub fil-perjodu mill-2018 sal-bidu tal-2020 fl-oqsma prijoritarji msemmija hawn fuq marbuta mal-governanza tal-Unjoni Doganali. Dan ir-rapport huwa ppubblikat u għandu jinqara flimkien mal-Pjan ta' Azzjoni tal-Kummissjoni dwar it-teħid tal-Unjoni Doganali għal-livell li jmiss. Dan ir-rapport għalhekk ihares lura lejn il-progress miksub fil-perjodu minn meta gie ppubblikat l-aħħar Rapport Biennali f'nofs l-2018, filwaqt li jhalli barra azzjonijiet futuri f'dawn l-oqsma u oqsma oħra prijoritarji għax dawn se jiġu indirizzati fil-Pjan ta' Azzjoni.

II. SFOND

L-Unjoni Doganali tal-UE ilha teżisti mill-1968. Din tkopri l-kummerċ kollu tal-merkanzija u tinvolvi kemm il-moviment liberu tal-merkanzija fit-territorju doganali⁵ kif ukoll tariffa doganali komuni u politika kummerċjali komuni fir-relazzjonijiet ma' pajjiżi terzi. B'riżultat ta' dan, l-Istati Membri kollha tal-UE japplikaw l-istess dazji doganali għal importazzjonijiet minn barra l-UE u l-UE taġixxi permezz tal-politika kummerċjali komuni tagħha bħala blokk kummerċjali wiehed fit-tfassil ta' ftehimiet kummerċjali internazzjonali.

L-Unjoni doganali hija qasam ta' kompetenza esklussiva tal-UE⁶, li jfisser li l-UE biss tista' tillegisla u tadotta atti vinkolanti. Madankollu, l-awtoritajiet doganali nazzjonali individwali tal-Istati Membri huma responsabbli għall-implimentazzjoni attwali tal-Unjoni Doganali. Hafna kummentaturi kkritikaw applikazzjoni li tqieset mhux uniformi tar-regoli doganali mill-Istati Membri, u indikaw li dan iwassal kemm għal problemi ta' kompetizzjoni ingusta bejn l-Istati Membri kif ukoll għal frodi.

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5650-2019-INIT/mt/pdf>

⁵ It-territorju doganali tal-Unjoni jikkonsisti mit-territorji tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, għajr għal xi territorji tal-Istati Membri li huma esklużi għal raġunijiet storiċi jew ġeografiċi, kif ukoll it-territorju ta' Monaco. Skont it-termini tal-Ftehim dwar il-Hruġ bejn ir-Renju Unit u l-UE, il-liġi doganali tal-UE tapplika għar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq u għaċ-Channel Islands u l-Isle of Man sa tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, u għall-Irlanda ta' Fuq wara li jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni. It-territorju taż-Żoni ta' Bażi Sovrana tar-Renju Unit ta' Akrotiri u Dhekelia, fuq il-gżira ta' Ċipru, se jkompli jkun parti mit-territorju doganali tal-Unjoni bis-saħħa tal-Ftehim dwar il-Hruġ.

⁶ L-Artikolu 3 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea — TFUE

L-awtoritajiet doganali tal-UE llum il-ġurnata għandhom missjoni li tmur ferm lil hinn mill-kompitu tradizzjonali tal-ġbir tad-dazji doganali, il-VAT u s-sisa fuq il-merkanzija li jidhlu fit-territorju doganali, minhabba li jinfurzw ukoll il-legiżlazzjoni fl-oqsma tas-saħħa, tal-ambjent, tas-sikurezza, tas-sigurtà u ta' hafna oqsma ohra. Ir-responsabbiltajiet tad-dwana għandhom tendenza li jiżdiedu kull meta żviluppi godda fil-politika jirrikjedu implimentazzjoni fil-fruntieri tal-UE.

Ġbir tad-dhul

- Fl-UE, id-dwana tittratta 27 oġġett iddikjarat kull sekonda għal valur ta' EUR 150 000; fl-2019 għabt dazji li jammontaw għal EUR 26 707 miljun⁷.
- Fl-2018⁸, l-awtoritajiet doganali nazzjonali sabu ammont ta' EUR 584 miljun ta' dazji mhux imħallsa li kellhom jiġu rritornati lill-baġit tal-UE. L-ammont identifikat kien ta' EUR 121 miljun inqas (20,7 %) fl-2019.

Il-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata

- Fl-2019, l-ammont totali ta' drogi maqbuda mid-Dwana fl-UE ammonta għal 400 tunnellata. Meta jitqabblu l-kwantitajiet irrappurtati mis-26 Stat Membru matul is-sena 2019 mal-2018 (472 tunnellata), wiehed jista' jinnota tnaqqis fil-kwantità ta' drogi maqbuda.
- Il-kontrolli tal-armi tan-nar huma parti kruċjali fl-istrategija tal-UE kontra l-ħasil tal-flus u kontra l-finanzjament tat-terroriżmu. Fl-2019, l-awtoritajiet doganali tal-UE qabdu total ta' 3 699 arma tan-nar, li hija żieda kbira (41 %) meta mqabbla mas-sena ta' qabel (2 621 biċċa).
- Fl-2019, l-ghadd totali ta' tabakk u sigaretti illegali maqbuda mid-Dwana kien ta' 3.5 biljun biċċa, li jippreżenta tnaqqis ta' 15.3 % meta mqabbel mal-2018 (4.1 biljun). Izda kważi daqs it-3.3 biljun oġġett maqbud fl-2017.
- Il-movimenti ta' flus kontanti huma kkontrollati sabiex tiġi miġġielda ż-żieda fil-ħasil tal-flus transnazzjonali u l-attivitajiet ta' finanzjament tat-terroriżmu li qed jipperikolaw is-sigurtà taċ-ċittadini tal-UE. Id-dwana rreġistrat kważi 13 104 sejbiet ta' dikjarazzjonijiet żbaljati ta' flus kontanti (11.5 % tad-dikjarazzjonijiet totali) minn total ta' 113 036 dikjarazzjoni ta' kontroll ta' flus kontanti mimlija fl-2019. Dawn l-irregolaritajiet irrappreżentaw valur ta' EUR 330.9 miljun. B'mod ġenerali, din hija żieda meta mqabbla mal-2018, meta mtlew 102 561 dikjarazzjoni ta' kontroll ta' flus kontanti li fihom l-Istati Membri rreġistraw kważi 12 000 sejba ta' dikjarazzjonijiet żbaljati ta' flus kontanti, li jirrappreżentaw valur ta' EUR 326 miljun.

Protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali – qbid ta' oġġetti ffalsifikati⁹

- Il-Kummissjoni Ewropea ħarġet ċifri li juru li l-ghadd ta' interċettazzjonijiet ta' oġġetti foloz li qed jiġu importati fl-UE żdied fl-2018, minhabba ammont kbir ta' pakketti żgħar fit-traffiku express u postali. Iċ-ċifri ta' detenzjoni għall-kunsinni maqbuda qabzu minn 57 433 fl-2017 għal 69 354 fl-2018, għalkemm l-ammont totali ta' oġġetti detenuti naqas meta mqabbel mas-snin preċedenti. Kważi 27 miljun oġġett li kisru d-drittijiet tal-

⁷ Sors: Id-Direttorat Ġenerali għat-Tassazzjoni u l-Unjoni Doganali, il-Kummissjoni Ewropea – Network ta' Prestazzjoni tal-Unjoni Doganali

⁸ Sors: Id-Direttorat Ġenerali għall-Baġit, il-Kummissjoni Ewropea

⁹ Sors: Rapport dwar l-infurzar doganali tal-UE tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali: Ir-riżultati fil-fruntiera tal-UE, 2018. https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019-ipr-report.pdf

proprietà intellettuale (IPR) ġew detenuti fl-2018 b'valur tas-suq ta' kważi EUR 740 miljun.

- Il-kategoriji ewlenin tal-oġġetti detenuti kienu s-sigaretti, li ammontaw għal 15 % tal-ammont globali tal-oġġetti miżmuma. Dawn kienu segwiti minn ġugarelli (14 %), materjal tal-imballaġġ (9 %), tikketti, tags u stikers (9 %) u hwejjeg (8 %). Prodotti għall-użu personali ta' kuljum fid-dar bħal oġġetti għall-kura tal-ġisem, mediċini, ġugarelli u prodotti tad-dar li jaħdmu bl-elettriku ammontaw għal kważi 37 % tal-għadd totali tal-oġġetti detenuti.

L-awtoritajiet doganali għandhom dejjem iżommu bilanċ xieraq bejn il-kontrolli doganali effettivi u l-facilitazzjoni tal-kummerċ legittimu minhabba li l-kummerċ huwa vitali għall-prosperità ekonomika tal-UE. L-UE u l-Istati Membri tal-UE huma firmatarji tal-Konvenzjoni Riveduta ta' Kyoto¹⁰ li tippromwovi l-facilitazzjoni tal-kummerċ permezz ta' proċeduri doganali li huma sempliċi u li ma jaġhmlux ħsara lill-kummerċ filwaqt li jkunu wkoll effiċjenti. L-istess objettiv huwa stabbilit fil-Ftehim ta' Facilitazzjoni tal-Kummerċ tad-WTO li l-UE hija wkoll firmatarja tiegħu.

Fl-2018, is-sehem tal-UE fil-kummerċ dinji (15.2 %) żdied bi kważi kwart ta' punt perċentwali meta mqabbel mal-2017. *L-aħħar ċifri¹¹ disponibbli juru li kull xahar l-UE 27 jesportaw u jimportaw merkanzija minn u lejn il-bqija tad-dinja b'valur ta' madwar EUR 180 u 150 biljun rispettivament.* Il-volum ta' xogħol tal-awtoritajiet doganali tal-UE żdied b'riżultat taż-żieda fil-kummerċ tal-UE mal-bqija tad-dinja filwaqt li l-għadd ta' persunal doganali fl-istess perjodu, ta' 89,652 għall-UE kollha, naqas bi ftit meta mqabbel mal-2017 (89,771).

Il-ġestjoni tal-flussi kummerċjali bejn il-fruntieri tal-UE¹²

- Illum in-negozjanti tal-UE jipprezentaw kważi 100 % tad-dikjarazzjonijiet doganali b'mod elettroniku. Id-disponibbiltà medja tas-sistemi tal-IT nazzjonali doganali fl-UE hija ta' 99.95 % (2019) u turi zieda ta' 0.4 % fuq ir-rati ta' disponibbiltà tal-2018. Dan juri li l-Awtoritajiet doganali tal-UE jkomplu joperaw ambjent kompletament elettroniku u interoperabbli.
- Il-veloċità tal-proċess tal-iżdoganar tal-merkanzija hija pjuttost għolja. Id-dikjarazzjonijiet doganali pprezentati taht proċedura standard (jiġifieri fejn ma tintuza l-ebda proċedura ssimplifikata) għall-importazzjoni huma ġeneralment rilaxxati fi żmien siegħa (91.7 % fl-2019 u 92.2 % fl-2018). L-iżdoganar fi żmien siegħa għad-dikjarazzjonijiet doganali tal-esportazzjoni pprezentati taht proċedura standard naqas għal 82 % fl-2019 (fl-2018 kien 91 %).

¹⁰ Konvenzjoni Internazzjonali tal-Organizzazzjoni Dinjija Doganali dwar is-simplifikazzjoni u l-armonizzazzjoni tal-proċeduri doganali: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:21973A0518\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:21973A0518(01))

¹¹ Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/international-trade>

¹² Sors: Id-Direttorat Ġenerali għat-Tassazzjoni u l-Unjoni Doganali, il-Kummissjoni Ewropea – In-Network ta' Prestazzjoni tal-Unjoni Doganali

- FI-2019, inghataw 1 945 awtorizzazzjoni ġdida ta' Operatur Ekonomiku Awtorizzat (AEO), li jfisser li kien hemm 18 400 awtorizzazzjoni valida tal-AEO fi tmiem is-sena, wara tendenza ta' tkabbir kontinwu. (2018: 17 135 awtorizzazzjoni tal-AEO).
- FI-2019, għal 79 % tal-oġġetti ddikjarati lid-dwana (l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet flimkien) AEO kien involut fil-katina tal-provvista. Dan juri żieda meta mqabbel mas-sentejn ta' qabel (75 % u 74 % rispettivament).

L-awtoritajiet doganali fl-Unjoni Doganali tal-UE japplikaw bosta atti leġislattivi tal-UE, inklużi: il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni li ilu fis-sehh mill-2016; il-Konvenzjoni ta' Tranzitu; il-leġislazzjoni tal-UE dwar is-sigurtà tal-prodotti, l-istandards tas-saħħa u dawk ambjentali; ir-Regolament 515/97 għall-ġlieda kontra l-frodi doganali; u ftehimiet ta' kooperazzjoni doganali u dispożizzjonijiet dwar il-faċilitazzjoni doganali u tal-kummerċ fil-ftehimiet tal-kummerċ u ta' shubija tal-UE ma' pajjiżi oħra. *Ara l-Anness għal aktar informazzjoni.*

L-awtoritajiet doganali jikkooperaw ma' xulxin u jiskambjaw l-aħjar prattiki permezz ta' azzjonijiet kongunti, seminars, korsijiet ta' taħriġ, gruppi ta' proġetti, żjarat ta' ħidma, u operazzjonijiet transfruntiera ffinanzjati miż-żewġ programmi ta' azzjoni doganali tal-UE (Dwana 2020 u Hercule II/III). *Ara l-Anness għal aktar dettalji.*

Minn mindu nholqot, l-Unjoni Doganali għaddiet minn għadd ta' passi ta' modernizzazzjoni digitali. Sa mill-aħhar tas-snin disghin (1990s) meta ġiet introdotta sistema ġdida għall-immaniġġar digitali tal-proċessi ta' tranżitu doganali, inholqu hafna aktar sistemi doganali elettronici. Element ewlieni mill-volum ta' xogħol doganali tal-IT huwa t-titjib ta' xi sistemi elettronici eżistenti u l-iżvilupp ta' xi sistemi godda biex jiġu mmaniġġjati l-formalitajiet doganali kollha skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni. L-iskadenza għat-tlestija tat-total ta' 17-il sistema aġġornata jew ġdida hija sa mhux aktar tard minn tmiem l-2025. Is-sistemi elettronici jinkludu 14-il sistema trans-Ewropea (xi wħud kemm b'komponenti madwar l-UE kif ukoll dawk nazzjonali) u 3 sistemi purament nazzjonali. Sistemi elettronici oħra għandhom l-għan li jappoġġjaw lill-awtoritajiet doganali u/jew li jiffaċilitaw l-importaturi u l-esportaturi. *Ara l-Anness għal aktar dettalji dwar is-sistemi elettronici kollha msemmija f'dan ir-rapport.*

III. PROGRESS B'OQSMA PRIJORITARJI

Fl-ewwel Rapport Biennali tagħha, il-Kummissjoni indikat li l-Unjoni Doganali ma tistax tkun statika. Is-swieq, in-negozju u t-teknoloġiji huma dinamiċi u l-Unjoni Doganali għandha tappoġġja dawn l-iżviluppi. Sabiex jagħmlu dan, l-amministrazzjonijiet doganali tal-Istati Membri għandhom imorru lil hinn mix-xogħol biex tiġi żgurata ġestjoni aħjar tal-Unjoni Doganali (permezz ta' qafas ġuridiku, metodi ta' ħidma, sistemi tal-IT aħjar, eċċ.) u jqisu strateġiji, approċċi u modi godda ta' kif jaħdmu, b'mod partikolari minhabba l-pressjonijiet ta' riżorsi aktar stretti u l-possibbiltà ta' responsabbiltajiet akbar fil-futur. F'dak l-ispirtu, il-Kummissjoni ressqet lista ta' kwistjonijiet prijoritarji għall-iżvilupp kontinwu tal-politika doganali. Il-progress fl-aħhar sentejn fuq dawn il-kwistjonijiet huwa kif ġej.

1) Il-ġestjoni ta' Brexit

a) Il-Ftehim dwar il-Hruġ

Ir-Renju Unit innotifika formalment l-intenzjoni tiegħu li jroġ mill-Unjoni Ewropea fid-29 ta' Marzu 2017. Skont il-proċedura deskritta fl-Artikolu 50 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, ir-Renju Unit originarjament kien mistenni li jroġ mill-UE sa mhux aktar tard mid-29 ta' Marzu 2019 (aktar tard giet estiża). Abbażi ta' dan, il-Kummissjoni Ewropea wettqet sensiela ta' seminars, valutazzjonijiet tekniċi u attivitajiet ta' koordinazzjoni mal-Istati Membri mill-2018 'il quddiem biex thejji għal firxa ta' xenarji, inklużi:

- eżitu ta' "Ebda Ftehim" (il-hruġ tar-Renju Unit minghajr ftehim dwar il-hruġ);
- l-adeżjoni tar-Renju Unit għall-Konvenzjoni dwar Proċedura Komuni ta' Tranżitu; u
- hruġ "ordnat" li jsehh skont id-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim dwar il-hruġ.

Is-servizzi ta' tassazzjoni u doganali tal-Kummissjoni pprovdeu appoġġ tekniku fis-sessjonijiet ta' negozjati għal ftehim dwar il-hruġ mar-Renju Unit minn meta bdew f'Ġunju 2017.

Wara qbil bejn iż-żewġ naħat f'Ottubru 2019 dwar it-test ta' Ftehim dwar il-Hruġ, flimkien mad-Dikjarazzjoni Politika li tistabbilixxi l-qafas tas-shubija futura bejn l-UE u r-Renju Unit, u r-ratifika tiegħu mir-Renju Unit, il-Parlament Ewropew ta l-approvazzjoni tiegħu fid-29 ta' Jannar 2020. Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta d-deċiżjoni biex jikkonkludiha fit-30 ta' Jannar 2020, li tippermetti d-dhul fis-sehh tagħha mill-1 ta' Frar 2020. Skont il-Ftehim dwar il-Hruġ, il-perjodu ta' tranżizzjoni se jkompli sal-31 ta' Diċembru 2020 bil-possibbiltà ta' estensjoni ta' darba għal perjodu ta' mhux aktar minn sentejn. Fit-12 ta' Ġunju 2020, ir-Renju Unit habbar li ma kienx se jitlob tali estensjoni.

Il-Ftehim dwar il-Hruġ jistabbilixxi t-termini tal-hruġ ordnat tar-Renju Unit mill-UE u jikkonsisti f'żewġ dokumenti ewlenin:

- a) Il-Ftehim dwar il-Hruġ innifsu, inkluż Protokoll dwar l-Irlanda u l-Irlanda ta' Fuq, Protokoll dwar iż-Żoni ta' Bażi Sovrana f'Ċipru u Protokoll dwar Ġibiltà¹³;
- b) Dikjarazzjoni Politika¹⁴ li tistabbilixxi l-qafas għar-relazzjoni futura bejn ir-Renju Unit u l-Unjoni Ewropea.

b) Attivitajiet wara l-konklużjoni tal-Ftehim dwar il-Hruġ

Ammont konsiderevoli ta' xogħol sehh jew għadu qed jithejja fir-rigward tal-hruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni li se jwassal għall-introduzzjoni mill-ġdid tal-kontrolli u l-proċeduri

¹³ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement_mt

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/files/political-declaration_en

doganali fil-kummerċ tal-merkanzija mar-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni irrISPettivamente mill-arrangamenti futuri miftiehma bejn ir-Renju Unit u l-UE. Dan jinkludi dawn li ġejjin:

- *L-adeżjoni tar-Renju Unit għall-Konvenzjoni dwar Proċedura Komuni ta' Tranżitu* li se tnaqqas il-formalitajiet fil-fruntieri u tiffaċilita b'mod sinifikanti l-moviment tal-merkanzija fir-Renju Unit kollu (jiġifieri fuq l-hekk imsejjah pont kontinentali bejn l-Irlanda u l-bqija tal-UE);
- *Il-pubblikazzjoni ta' gwida u avvizi ddettaljati lill-partijiet ikkonċernati*, li jkopru l-aspetti differenti relatati mad-dwana, il-VAT u s-sisa ta' hrug minghajr ebda ftehim. Peress li se jkun hemm hrug ordnat fl-aħħar tal-perjodu ta' tranżizzjoni, thejjew gwida u avvizi lill-partijiet ikkonċernati għal tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, inkluża l-implimentazzjoni tal-Ftehim dwar il-Hrug u kwistjonijiet li mhumiex koperti mill-Ftehim dwar il-Hrug;
- *Seminars tekniċi ulterjuri mal-UE 27* dwar id-dwana, ir-regoli ta' oriġini, il-VAT u d-dazji tas-sisa;
- *Laqgħat ulterjuri mal-grupp "G5" tal-Istati Membri* l-aktar affettwati mit-traffiku minn naħa għall-oħra tal-Kanal (BE, NL, FR, DE u IE);
- *Kampanja ta' komunikazzjoni* (paġna web iddedikata fuq is-sit web Europa, midja soċjali, multiplikaturi, u kanal stampat limitat u l-bidu ta' xogħol dwar il-moduli tat-tagħlim elettroniku nano dwar l-irtirar) indirizzata lin-negozjanti li s'issa ma kellhomx esperjenza ta' proċeduri doganali (prinċipalment SMEs attivi biss fis-Suq Uniku).
- *Kuntatt regolari mal-komunità tan-negozju*, prinċipalment permezz tal-Grupp ta' Kuntatt dwar il-Kummerċ, ippresedut mid-DĠ TAXUD u magħmul minn aktar minn 30 assoċjazzjoni kummerċjali.
- *Preparazzjoni fl-IT* li tinvolvi hidma sostanzjali fuq l-attivitajiet ta' żvilupp u ttestjar meħtieġa biex ir-Renju Unit jiddistakka ruhu mis-sistemi tal-IT trans-Ewropej doganali u tat-taxxa.
- *Thejjija tal-emendi fil-pakkett tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni* (biex jiġu riflessi l-bidliet meħtieġa minhabba l-hrug tar-Renju Unit u t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni).

Hidma oħra li għaddejja tinkludi l-organizzazzjoni ta' laqgħat apposta mal-awtoritajiet tar-Renju Unit, UKTF, DĠ TAXUD u servizzi oħra tal-Kummissjoni biex jiġu vvalutati l-isforzi ta' implimentazzjoni tal-Protokoll dwar l-Irlanda / l-Irlanda ta' Fuq fuq iż-żewġ naħat. Se tiġi pprovduta wkoll gwida ulterjuri għall-partijiet ikkonċernati dwar l-implimentazzjoni tal-Protokoll dwar l-Irlanda / l-Irlanda ta' Fuq, peress li d-dwana fl-Irlanda ta' Fuq se tkun meħtieġa li tapplika l-leġiżlazzjoni doganali tal-Unjoni. Barra minn hekk, se jingħata aċċess lid-dwana fl-Irlanda ta' Fuq għas-sistemi doganali elettroniki tal-Unjoni fejn tali aċċess huwa strettament meħtieġ għall-applikazzjoni ta' dik il-leġiżlazzjoni. Bosta kwistjonijiet organizzattivi u prattiċi ta' implimentazzjoni għandhom jiġu solvuti f'dak ir-rigward sa tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

c) Negożjati dwar ir-relazzjoni futura mar-Renju Unit

Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea approva l-mandat ta' negozjar għal ftehim ta' shubija mar-Renju Unit fil-25 ta' Frar 2020 u n-negożjati mar-Renju Unit bdew f'Marzu 2020.

Id-Dikjarazzjoni Politika tiddikjara bħala objettivi relazzjoni kummerċjali ambizzjuża li tohloq zona ta' kummerċ hieles mingħajr tariffi u kwoti fis-setturi kollha u li hija bbażata fuq dispożizzjonijiet li jiżguraw kundizzjonijiet ekwi. Din ir-relazzjoni għandha tiffaċilita l-kummerċ u l-investment bejn il-Partijiet sa fejn ikun possibbli, filwaqt li tirrispetta l-integrità tas-Suq Uniku u l-Unjoni Doganali tal-UE. Madankollu, ta' min jinnota li fi kwalunkwe każ ir-relazzjoni futura mhijiex se telimina l-htiega ta' konformità mal-formalitajiet doganali fil-kummerċ bejn l-UE u r-Renju Unit.

Fir-rigward tal-kooperazzjoni doganali, l-objettiv huwa li jiġi ffaċilitat il-kummerċ b'rispett shiħ tal-ordni ġuridika tal-Partijiet u li jiġu protetti l-interessi finanzjarji tagħhom. Dan ifisser b'mod partikolari, għall-UE, l-applikazzjoni shiħa tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni.

Id-Dikjarazzjoni Politika u l-mandat ta' negozjar imsemmija hawn fuq jirreferu wkoll għal dispożizzjonijiet dwar kooperazzjoni amministrattiva dwar kwistjonijiet doganali u tal-VAT, assistenza reċiproka inkluż għall-irkupru ta' dazji u taxxi, u skambju ta' informazzjoni biex jiġu miġġielda l-frodi u attività illegali oħra.

Il-kooperazzjoni doganali tista' tinkludi wkoll ir-rikonoxximent ta' programmi tan-negożjanti fdati ("Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati"). Din għandha tiggarantixxi wkoll l-infurzar xieraq fil-fruntieri tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali.

Fir-rigward tar-regoli ta' orġini l-għan huwa li fil-Ftehim jiġu inkorporati regoli ta' orġini xierqa u moderni li jiżguraw li prodotti b'kontenut suffiċjenti biss mill-Partijiet igawdu minn preferenzi, filwaqt li jiddaħħlu fis-seħħ mekkaniżmi ta' prova u verifika li jiggarantixxu l-implimentazzjoni effettiva tar-regoli ta' orġini msemmija.

2) It-tishiħ tal-kontrolli u l-ġlieda kontra l-frodi

L-UE hadet hafna azzjonijiet f'dawn l-aħħar snin biex tiġġieled il-frodi fil-qasam tad-dwana:

- **Il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni** Il-Kodiċi li ilu japplika mill-2016 għandu bħala objettiv ewlieni l-protezzjoni aħjar tar-riżorsi finanzjarji tal-Unjoni (riżorsi proprji). Dan jimmira lejn: i) il-prevenzjoni tal-frodi (l-gheluq ta' lakuni, l-eliminazzjoni ta' interpretazzjoni inkonsistenti u l-applikazzjoni tar-regoli u l-ghoti ta' aċċess elettroniku lill-awtoritajiet doganali għal informazzjoni rilevanti), ii) l-iżgurar ta' applikazzjoni aktar armonizzata u standardizzata tal-kontrolli doganali mill-Istati Membri, abbażi ta' qafas komuni ta' ġestjoni tar-riskju u sistema elektronika għall-implimentazzjoni tiegħu, u iii) l-iżgurar ta' sistema komuni ta' garanziji. Dawn il-miżuri mhumiex maħsuba biss biex jipproteġu aħjar l-interessi finanzjarji tal-UE u s-sigurtà u s-sikurezza taċ-ċittadini tal-UE izda wkoll biex jipprevjenu mgħiba antikompetittiva

fid-diversi punti ta' dħul u hrug tal-UE. Kwalunkwe nuqqas identifikat qed jiġi indirizzat permezz ta' emendi u aġġornamenti fil-Kodiċi.

- **Kriterji u standards ta' riskju komuni għal riskji finanzjarji** L-awtoritajiet doganali ilhom mill-2005 iwettqu ġestjoni tar-riskju abbażi ta' Qafas Komuni ta' Ġestjoni tar-Riskju tal-UE. Dan il-qafas jinkludi diversi azzjonijiet li jappoġġjaw lill-Istati Membri fl-indirizzar tar-riskji finanzjarji b'mod sistematiku. Fl-2018, il-Kummissjoni adottat Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni li tistabbilixxi kriterji u standards ta' riskju komuni għal riskji finanzjarji. Fi tmiem l-2019, l-Istati Membri approvaw il-gwida dwar l-implimentazzjoni tal-kriterji tar-riskju finanzjarju bil-ghan li tiġi pprovduta interpretazzjoni komuni tad-Deċiżjoni u l-elementi ewlenin tagħha biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni korretta tagħha u tiġi evitata d-divergenza fl-interpretazzjoni. Il-Gwida tfasslet bħala strument li jista' jiġi rivedut regolarment biex iqis l-evoluzzjoni kostanti tar-riskji finanzjarji għall-htieġa li jiġu identifikati theddid u xejriet ġodda u li jkun hemm reazzjoni għalihom. Il-Kummissjoni qed ttipprovi appoġġ kostanti lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni dwar il-Kriterji ta' Riskji Finanzjarji.

- **Il-kummerċ elettroniku** Id-Dwana qed tappoġġja wkoll regoli ġodda tal-VAT li qed jiġu implimentati biex jiġi evitat il-frodi u jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-kummerċ elettroniku (kunsinni ta' valur baxx). Ġew adottati regoli doganali rilevanti dwar il-ġbir tal-VAT u l-iskambju ta' informazzjoni relatata u l-implimentazzjoni ta' proċessi u sistemi tal-IT għadha għaddejja. Il-Kummissjoni stabbiliet ukoll grupp tal-proġett biex jindirizza s-sottovalutazzjoni li hija partikolarment severa fil-kuntest tal-kummerċ elettroniku – ara taħt l-intestatura tal-kummerċ elettroniku hawn taħt.

- **Il-Proċedura Doganali 42/63** Barra minn hekk, id-dwana qed tappoġġja sforzi min-naħa tat-taxxa fil-ġlieda kontra l-frodi. Il-Proċedura Doganali 42/63 (CP42/63) tippermetti l-importazzjoni jew ir-riimportazzjoni tal-merkanzija fl-UE mingħajr ma tithallas il-VAT sakemm il-merkanzija tasal għand l-Istat Membru finali destinatarju. Is-CP42 hija simplifikazzjoni importanti għal negozju leġittimu, iżda hemm thassib qawwi li qed isir abbuż mis-CP42 biex tiġi evitata l-VAT u biex id-dazji ma jithallsux kif mitlub. Fl-2018, ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 904/2010 ġie modifikat biex tiġi indirizzata din il-problema. Fost l-oħrajn, dan ipprova aċċess lid-dwana għas-Sistema ta' Skambju ta' Informazzjoni dwar il-VAT għall-validazzjoni tan-numri tal-VAT ta' importaturi li jwettqu importazzjonijiet eżentati mill-VAT u aċċess għall-amministrazzjonijiet tat-taxxa għas-sistema elektronika ta' Sorveljanza doganali għal verifika ta' importazzjonijiet eżentati mill-VAT. Ir-Regolament daħal fis-seħh fl-2020 u għandu jkollu impatt fuq il-frodi relatat mal-importazzjonijiet eżentati mill-VAT kemm min-naħa tal-VAT kif ukoll minn dik doganali (sottovalutazzjoni).

3) Iż-żieda fl-użu tal-monitoraġġ fuq il-liġi doganali tal-UE

Il-monitoraġġ huwa essenzjalment wiehed mill-ghodod biex tiġi appoġġjata l-implimentazzjoni effiċjenti u korretta tal-liġi doganali tal-UE u biex jiġu identifikati oqsma fejn jistgħu jkunu meħtieġa miżuri addizzjonali u adattamenti ġuridiċi. L-attivitajiet ta' monitoraġġ jistgħu jgħinu wkoll fil-kisba ta' valutazzjoni aktar shiħa ta' kemm l-Unjoni Doganali tal-UE sejra tajjeb b'mod ġenerali. Xi problemi identifikati permezz ta' attivitajiet

ta' monitoraġġ jistgħu jiġu indirizzati aħjar permezz ta' aktar għodod kooperattivi, bħall-bini tal-kapaċitajiet, l-iżvilupp tal-aħjar prattiki u valutazzjoni komparattiva. Ohrajn se jkunu jeħtieġu qafas aktar strett jew azzjoni immedjata tal-UE.

L-attivitajiet ta' monitoraġġ huma diversi u jistgħu jvarjaw mill-bqiegħ ta' kwestjonarji lill-Istati Membri, l-identifikazzjoni tal-aħjar prattiki, sal-organizzar ta' żjarat biex jikkonċentraw fuq il-bini tal-kapaċitajiet. Hemm dispożizzjoni għal attivitajiet ta' monitoraġġ kongunti fl-ambitu tal-programm Dwana 2020, li tippermetti l-finanzjament ta' attivitajiet li jinvolvu kooperazzjoni bejn il-pajjiżi parteċipanti, l-awtoritajiet doganali tagħhom u l-uffiċjali tagħhom.

L-attivitajiet ta' monitoraġġ ta' dawn l-aħhar f'it snin se jkunu prinċipalment fl-oqsma li ġejjin u x'aktarx se jiġu estenzi għal oqsma oħra fil-futur:

a) Monitoraġġ tal-użu tas-simplifikazzjonijiet

F'Novembru 2019, is-servizzi doganali tal-Kummissjoni bdew eżerċizzju ta' monitoraġġ għall-implimentazzjoni tas-simplifikazzjonijiet u għall-valutazzjoni mill-ġdid tal-awtorizzazzjonijiet doganali. Esperti f'simplifikazzjonijiet minn Stati Membri oħra għajr daww li saritilhom żjara hađu sehem f'dawn iż-żjarat ta' monitoraġġ. B'kolloxx, kampjun rappreżentattiv ta' 10 Stati Membri (AT, FR, LT, BE, DK, DE, IT, HR, SI, NL) saritilhom jew se ssirilhom żjara kmieni fl-2021, soġġetti għan-normalizzazzjoni tas-sitwazzjoni ta' wara l-COVID-19.

Dan l-eżerċizzju ta' monitoraġġ għandu l-għan li jiżgura li l-Istati Membri kollha tal-UE japplikaw il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni b'mod korrett u armonizzat. B'mod partikolari, is-servizzi tal-Kummissjoni jixtiequ jivvalutaw l-applikazzjoni mill-Istati Membri tas-simplifikazzjonijiet previsti fil-Kodiċi. F'dan l-ewwel ciklu, il-monitoraġġ iffoka fuq dikjarazzjonijiet issimplifikati u s-simplifikazzjoni magħrufa bħala Dhul fir-Rekords tad-Dikjarant. L-oġġettiv kien li jiġi żgurat li l-Istati Membri li saritilhom żjara jkunu wettqu b'mod korrett il-valutazzjonijiet mill-ġdid tal-awtorizzazzjonijiet biex jintużaw simplifikazzjonijiet li jkunu saru qabel id-dhul fis-seħħ tal-Kodiċi. Għet ivvalutata wkoll l-applikazzjoni mill-Istati Membri tal-kontrolli doganali u l-effiċjenza u l-effettività tar-riżorsi disponibbli għal dawn il-kompiti. L-eżerċizzju ta' monitoraġġ għandu jkoll l-effiċjenza tas-simplifikazzjonijiet doganali u l-miżuri ta' faċilitazzjoni tal-kummerċ u jista' jwassal fi żmien xieraq għal titjib legiżlattiv jew kjarifiki tal-gwida dwar l-applikazzjoni tas-simplifikazzjonijiet.

Huwa previst li rapport globali dwar l-eżitu ta' dan il-monitoraġġ se jiġi ppubblikat fi tmiem l-eżerċizzju.

b) Titjib tal-Programm tal-Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati (AEOs)

Il-programm tal-Operatur Ekonomiku Awtorizzat (AEO) ġie introdott fil-legiżlazzjoni doganali tal-UE fl-2005 bħala parti minn firxa ta' emendi ta' sigurtà għall-Kodiċi Doganali. L-għan kien li jiġi żgurat u ffacilitat it-tajjen ta' provvista kummerċjali internazzjonali

f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Qafas ta' Standards li Jiżguraw u Jiffaċilitaw il-Kummerċ Globali (il-qafas ta' "SAFE") tal-Organizzazzjoni Dinjija Doganali li għandu l-għan li jiskoraġġixxi t-terroriżmu internazzjonali u li jiżgura l-għbir tad-dhul filwaqt li jippromwovi l-faċilitazzjoni tal-kummerċ madwar id-dinja. Skont il-programm, il-kumpaniji li b'mod volontarju jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fil-leġislazzjoni doganali tal-UE jaħdmu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet doganali biex isahhu s-sigurtà tal-katina tal-provvista. Min-naħa tagħhom, dawn il-kumpaniji jirċievu benefiċċji stabbiliti fil-leġislazzjoni, inkluż dhul aktar faċli għal simplifikazzjonijiet doganali, inqas kontrolli fiżiċi u bbażati fuq dokumenti u trattament aktar favorevoli.

F'dawn l-aħħar snin, il-kummentaturi inkluża b'mod partikolari l-Qorti Ewropea tal-Awdituri esprimew kritika dwar il-programm tal-AEO tal-UE, u ddikjaraw li l-AEOs mhumiex konformi mad-dispożizzjonijiet ġuridiċi u li l-Istati Membri ma jikkontrollawx l-AEOs b'mod adegwat. Fir-rapport speċjali tagħha Nru 12/2019, il-QEA talbet attenzjoni akbar fuq il-konformità mill-AEOs b'eżenzjoni tad-dazju ta' valur baxx, b'enfasi speċjali fuq il-kurriera express u l-operaturi postali¹⁵.

Bħala riżultat, is-servizzi doganali tal-Kummissjoni żviluppaw f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri strategija u metodoloġija komprensivi biex tigi promossa implimentazzjoni uniformi u aktar soda tal-programm u biex tissahha aktar is-sostenibbiltà tiegħu. Għe miftiehem u mniedi pakkett ta' azzjonijiet iddettaljati inklużi żjarat fuq il-post fl-Istati Membri kollha, mekkaniżmi għal kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn l-AEO u l-esperti tal-ġestjoni tar-riskju fl-Istati Membri u workshop ta' monitoraġġ mal-AEO u l-esperti tal-awditjar.

L-implimentazzjoni tal-azzjonijiet bdiet f'Ġunju 2019 u se tibqa' għaddejja għal diversi snin. S'issa saru żjarat ta' għbir ta' informazzjoni fi 12-il Stat Membru u ż-żjarat fis-27 Stat Membru kollha tal-UE għandhom idealment isiru sa tmiem l-2020. Iż-żjarat kollha fuq il-post saru abbażi ta' agenda komuni miftiehma minn qabel (monitaraġġ, kontrolli interni, rabta bejn l-AEO u l-ġestjoni tar-riskju u żjarat lil kurriera express u uffieċċji postali jekk ikunu AEOs), sabiex tkun tista' ssir il-komparabbiltà. Iż-żjarat involvew lis-servizzi tal-Kummissjoni flimkien mal-Esperti tal-AEO mill-Istati Membri. L-oġġettiv taż-żjarat kien jinkludi l-identifikazzjoni ta' prattiki tajba li Stati Membri oħra jistgħu jirreplikaw u b'hekk jikkontribwixxu għal implimentazzjoni aktar uniformi u armonjuża tad-dispożizzjonijiet tal-AEO fil-livell tal-UE.

Iż-żjarat li saru s'issa wrew l-eżistenza ta' hafna prattiki tajbin bhat-taħriġ u s-sensibilizzazzjoni tan-negozjanti, il-monitoraġġ tal-AEO u l-iżvilupp ta' bażijiet tad-data. Kwistjonijiet ta' tħassib inkludew nuqqas ta' kooperazzjoni bejn l-AEO u l-esperti tal-ġestjoni tar-riskju fi hdan l-amministrazzjonijiet doganali; in-nuqqas ta' approċċ armonizzat għall-

¹⁵ Rapport Speċjali Nru 12/2019 dwar "Kummerċ elettroniku: hafna mill-isfidi relatati mal-għbir tal-VAT u tad-dazji doganali għad iridu jiġu riżolti".

attivitajiet ta' monitoraġġ; u nuqqas ta' fehim minn kurriera express dwar ir-responsabbiltajiet tagħhom għall-irregolaritajiet fid-*data* pprovduta mill-klijenti tagħhom.

c) Monitoraġġ tal-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' garanzija u remissjoni/hlas lura

F'Lulju 2019, is-servizzi doganali tal-Kummissjoni bdew eżerċizzju ta' monitoraġġ biex jivvalutaw l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni dwar il-garanziji u r-remissjoni/hlas lura billi bagħtu kwestjonarju lill-Istati Membri kollha. Abbażi tal-analiżi tat-tweġibiet għall-kwestjonarju, huma previsti attivitajiet oħra, inklużi ż-żjarat ta' monitoraġġ, jekk dawn jitqiesu xierqa.

L-għan ġenerali huwa li tinkiseb stampa tal-implimentazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet mill-amministrazzjonijiet doganali nazzjonali, biex tiġi aġġornata l-gwida eżistenti jekk ikun xieraq u biex tittiehed azzjoni ta' rimedju jekk ikun meħtieġ.

d) Monitoraġġ tal-applikazzjoni uniformi tal-liġi doganali tal-UE

Fl-2018 is-servizzi tal-Kummissjoni bdew inkjesta orizzontali għall-Istati Membri kollha sabiex jimmonitorjaw l-applikazzjoni tal-Artikoli 18 u 52 tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni b'rabta mat-tariffi imposti mill-Fornituri ta' Servizz Universali għal kunsinni postali b'valur baxx.

Eżerċizzju simili tnieda fl-2019 b'rabta mal-limitazzjonijiet tan-notifiki ta' dejn doganali kif stabbilit mill-Artikolu 103 tal-Kodiċi.

L-għan huwa li jinkiseb fehim tal-implimentazzjoni mill-Istati Membri ta' dawn id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi, u li tittiehed azzjoni ta' segwitu ulterjuri, inklużi proċeduri ta' ksur, jekk ikun meħtieġ.

4) It-titjib fl-effiċjenza tal-amministrazzjonijiet doganali

F'dawn l-aħħar snin saru sforzi biex tittejjeb l-effiċjenza tal-amministrazzjoni doganali fil-qafas tal-programm Dwana 2020, li jipprovdi firxa wiesgħa ta' għodod li jappoġġjaw u jtejbu l-funzjonament xieraq u l-modernizzazzjoni tal-unjoni doganali.

Il-programm jappoġġja l-kisba tal-prijoritajiet tal-Unjoni Doganali, l-aktar permezz tat-twaqqif ta' ambjent doganali mingħajr karti (jiġifieri l-iżvilupp ta' sistemi doganali elettronici). Il-maġġoranza vasta tal-finanzjament tal-programm (madwar 80 %) taqa' taħt l-operat tas-Sistemi tal-Infurmazzjoni Ewropej filwaqt li l-bqija tkopri l-ispiża tal-kooperazzjoni u t-taħriġ doganali.

Filwaqt li l-attivitajiet tal-programm huma mmirati l-aktar lejn l-amministrazzjonijiet doganali, hemm benefiċċji indiretti mill-operaturi ekonomiċi fil-forma ta' proċessi aktar effiċjenti mill-isforzi tal-programm biex ikun żgurat li l-amministrazzjonijiet doganali nazzjonali jaħdmu u jikkondividu l-infurmazzjoni b'mod aħjar. B'mod aktar dirett, l-operaturi ekonomiċi jistgħu jużaw ċerti Sistemi ta' Infurmazzjoni Doganali bħala parti minn proċeduri

doganali ssimplifikati u standardizzati, jiehdu sehem f'xi azzjonijiet kongunti u jipparteċipaw f'ċerti moduli ta' Tagħlim elettroniku. Għalkemm il-programm ma jinvolvix direttament liċ-ċittadini Ewropej, jindirizza kwistjonijiet relatati mas-sikurezza, is-sigurtà u l-faċilitazzjoni tal-kummerċ li huma importanti għalihom, bħall-ġlieda kontra l-kuntribandu u l-frodi u l-protezzjoni taċ-ċittadini mit-theddid għas-sigurtà

Kisbiet Ewlenin f'dawn l-aħħar snin

- *Żviluppi fl-IT* Minn mindu tnieda l-programm, saru hafna żviluppi fl-IT u adattamenti tal-ambjent tal-IT għall-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, li jgħibu l-għadd totali ta' Sistemi tal-Infurmazzjoni Ewropej (EIS) f'operazzjonijiet għal 54. Dawn l-iżviluppi kienu essenzjali għal unjoni doganali li tiffunzjona tajjeb u moderna. Matul l-2019, il-programm Dwana 2020 kompli jffinanzja l-iżvilupp ta' proġetti godda tal-EIS, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet doganali nazzjonali u f'konformità mal-iskadenzi miftiehma mal-Istati Membri u l-kummerċ.

- *Azzjonijiet kongunti* Fl-2019, l-uffiċjali doganali komplew jiskambjaw fehmiet u l-aħjar prattiki fl-azzjonijiet kongunti organizzati fl-ambitu tal-programm. Gew żviluppatti u skambjati prattiki ta' hidma, proċeduri amministrattivi u linji gwida fost l-amministrazzjonijiet nazzjonali wara l-azzjonijiet kongunti. Dawn l-eżiti jgħinu lill-pajjiżi biex iżidu l-prestazzjoni, l-effettività u l-effiċjenza tal-amministrazzjoni doganali. Tfasslu xi rakkomandazzjonijiet dwar merkanzija b'użu doppju, u oħrajn dwar it-teknoloġija ta' detezzjoni doganali. Bhal fis-snin preċedenti, aktar minn 98 % tal-parteċipanti li wiegħbu f'dawn l-azzjonijiet kongunti ddikjaraw li minn perspettiva professjonali, l-attivitajiet kienu utli hafna jew utli għalihom. Fis-snin li ġejjin, huwa maħsub li jinżamm livell għoli simili ta' perċezzjoni ta' rilevanza.

- *It-timijiet ta' esperti* jirrapprezentaw għodda li qed tintuża dejjem aktar mis-sett ta' għodod tal-programm li jappoġġjaw kollaborazzjoni operattiva msahha, jew fuq bażi reġjonali jew fuq bażi tematika. L-approċċ tat-tim ta' esperti jippermetti lill-esperti doganali tal-Istati Membri jinvolvu ruhhom f'kooperazzjoni profonda dwar kwistjonijiet operazzjonali b'mod li jmur lil hinn mill-kooperazzjoni tradizzjonali u għal terminu itwal (it-timijiet ta' esperti huma attivi bejn 12 u 36 xahar). Matul is-sena 2019, l-erba' timijiet ta' esperti doganali eżistenti (dwar il-Fruntiera fuq l-Art 2 tal-Lvant u tax-Xlokk tal-UE (CELBET 2), il-Laboratorji Doganali (CLET), l-Infurmazzjoni Vinkolanti dwar it-Tariffi (BTI) u l-Kollaborazzjoni dwar l-IT Doganali (ETCIT¹⁶)) komplew il-hidma tagħhom, u tlieta minn dawn it-timijiet bdew jaħdmu fuq il-fażi li jmiss, u dan wassal għal kooperazzjoni operattiva potenzjali fit-tul. B'mod ġenerali, it-timijiet ta' esperti kollha eżistenti juru involviment u impenn akbar tal-pajjiżi parteċipanti u jipproduċu riżultati u outputs konkreti. Dawn jiżviluppaw ukoll metodoloġiji ta' hidma li huma ta' benefiċċju għall-UE kollha.

¹⁶ Tim ta' esperti dwar approċċi godda għall-iżvilupp u l-operat tas-sistemi tal-IT Doganali

- *Tagħlim elettroniku*: Il-programm Dwana 2020 jiffinanzja wkoll l-iżvilupp ta' korsijiet ta' Tagħlim elettroniku dwar suġġetti ta' interess komuni f'kollaborazzjoni ma' amministrazzjonijiet doganali u rappreżentanti tal-kummerċ. B'hal fis-snin preċedenti, is-servizzi tal-Kummissjoni fl-2019 komplew jappoġġjaw b'mod partikolari l-implimentazzjoni tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni fil-moduli tat-tagħlim tiegħu. B'kolloxx, sa tmiem l-2019, il-portafoll tat-Tagħlim elettroniku tal-UE kellu fih aktar minn 30 kors ta' Tagħlim elettroniku fil-qasam doganali. Sa tmiem l-2019, dan il-portafoll tat-Tagħlim elettroniku shiħ tal-UE ġie riprodott f'format b'kontenut aġġornat u b'innovazzjoni teknika (li jippermetti wkoll l-użu fuq apparat mobbli).

- *Żvilupp/tahriġ tal-persunal bbażati fuq il-kompetenza* Dwana 2020kompla jappoġġja l-amministrazzjonijiet doganali nazzjonali bl-implimentazzjoni nazzjonali u/jew l-introduzzjoni ta' żvilupp u tahriġ tal-persunal ibbażati fuq il-kompetenza, abbażi tal-Qafas ta' Kompetenza Doganali tal-UE¹⁷, permezz ta' serje ta' avvenimenti ta' tahriġ ta' implimentazzjoni komuni u/jew speċifiċi għall-pajjiżi fl-2018 u l-2019. Barra minn hekk, fl-2019 il-Kummissjoni Ewropea introduċiet premju għal programmi ta' studju doganali, u ppremjat lil 7 Universitajiet għall-programmi doganali tagħhom fil-livell ta' MA/BA, u b'hekk irrikonoxxiet ir-rwol ewlieni tagħhom fit-titjib tal-prestazzjoni u l-professjonalizmu Doganali. B'hal fl-2018, il-kondiviżjoni/il-bini tal-għarfien espert bejn il-pajjiżi kienu pprovduti matul l-2019, pereżempju f'forma ta' avvenimenti ta' tagħlim komuni. Fl-2019 ġew ittestjati wkoll formati komuni innovattivi ta' bini u/jew ta' kondiviżjoni tal-għarfien, b'hal webinars ta' Tahriġ tal-UE, Kotba elettronici u tagħlim nano. Dawn jibnu l-pedament għal aktar kooperazzjoni strutturata msahha fit-Tahriġ Doganali tal-UE fis-snin li ġejjin. Fl-2019 inghata appoġġ ta' Tahriġ speċifiku tal-UE fil-kuntest tat-thejjija għall-hruġ tar-Renju Unit mill-UE, pereżempju l-iżviluppar ta' programmi ta' tahriġ doganali ta' titjib tal-hiliet u onboarding rapidi¹⁸ biex jintużaw mill-amministrazzjonijiet nazzjonali.

5) Sfruttar tal-innovazzjoni

Is-servizzi tal-Kummissjoni komplew jaħdmu, flimkien mal-Istati Membri, f'diversi oqsma biex jisfruttaw l-innovazzjoni u t-teknoloġija ġdida sabiex jassistu lid-dwana fil-kompiti tagħhom filwaqt li jiffacilitaw ukoll il-kummerċ. Ta' min jinnota b'mod partikolari l-attivitajiet li ġejjin f'dan ir-rigward:

a) Tieqa Unika

F'dawn l-aħħar snin, il-Kummissjoni haġmet b'mod intensiv fuq l-iżvilupp ta' inizjattivi b'tieqa unika biex jiġi sfruttat il-potenzjal shiħ tal-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali u awtoritajiet ohra.

Tieqa unika tippermetti lil operatur ekonomiku jissodisfa r-rekwiżiti regolatorji kollha relatati mal-importazzjonijiet billi jissottometti d-*data* b'mod standardizzat lil diversi riċevituri

¹⁷ https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/eu-customs-competency-framework_en

¹⁸ Fil-kuntest tat-thejjija għall-hruġ tar-Renju Unit mill-UE; l-effett tal-onboarding jintuża b'hal referenza għal reklutaġġ immirat.

permezz ta' punt tad-dhul wiehed. Ghalkemm, kif gie nnutat hawn fuq, id-dwana, minbarra li tinforza l-legizlazzjoni doganali, tinforza aktar minn 60 biċċa ta' legizlazzjoni mhux doganali tal-UE fil-fruntieri tal-UE, il-proċess ta' zdoganar jirrikjedi li l-operaturi ekonomiċi jlestu l-formalitajiet mhux doganali separatament u f'xi każijiet bil-miktub.

Il-kumplessità assoċjata mal-bini ta' ambjent ta' tieqa unika tal-UE għad-dwana kienet notevolment attribwibbli għall-involviment ta' għadd kbir ta' awtoritajiet u l-multipliċità tal-proċeduri u s-sistemi tal-IT rispettivi tagħhom fl-Istati Membri tal-UE.

Il-hidma kienet tinvolvi żewġ aspetti:

- L-iżvilupp ta' sistema elettronika ċentrali, li timplika kollaborazzjoni mill-qrib mas-servizzi doganali tal-Kummissjoni ma' servizzi oħra kkonċernati tal-Kummissjoni (agrikoltura, tibdil fil-klima, ambjent, impjiegi u tkabbir, affarijiet interni, sajd, kummerċ u saħħa). Fl-2014 giet stabbilita sistema pilota magħrufa bħala Tieqa Unika Doganali tal-UE għall-iskambju taċ-ċertifikati biex tippermetti l-verifika awtomatizzata taċ-ċertifikati sanitarji u fitosanitarji, li inizjalment kienet tinvolvi l-iskambju ta' ċertifikati bejn 5 Stati Membri li jipparteċipaw fuq bażi volontarja. Il-proġett gie estiż kmieni fl-2017 biex jakkomoda ċertifikati ġodda u tissaħħaħ il-funzjoni ġenerali. Barra minn hekk, il-proġett gie estiż għal għadd akbar ta' Stati Membri u disa' (9) bdew jipparteċipaw fl-aħħar tal-2018. Sal-aħħar tal-2020, huwa pproġettat li l-pjattaforma se tkun tista' tappoġġja tmien (8) ċertifikati.
- It-tnejn ta' proposta legizlattiva biex jiġi regolat l-ambjent tat-Tieqa Unika tal-UE għad-dwana. Konsultazzjoni pubblika f'Ottubru 2018 irċeviet 382 tweġiba mingħand operaturi ekonomiċi, awtoritajiet pubbliċi, akkademiċi, u rappreżentanti ta' organizzazzjonijiet oħra minn 25 Stat Membru. Aktar minn 80 % ta' dawk li wiegħbu kellhom involviment dirett f'operazzjonijiet doganali u għalhekk ipprovdew għarfien kummerċjali siewi dwar il-benefiċċji pperċepiti ta' ambjent ta' Tieqa Unika tal-UE għad-dwana, kif ukoll identifikaw aktar miżuri biex itejbu l-faċilitazzjoni tal-kummerċ. Il-valutazzjoni tal-impatt u l-abbozz ta' pakkett ġuridiku ġew żviluppati aktar fl-2019.

b) Soluzzjonijiet teknoloġiċi innovattivi oħra

- *L-analitika tad-data*

Matul dawn l-aħħar sentejn il-Kummissjoni żviluppat metodi u għodod għall-analiżi tad-*data* biex tintuża b'mod shiħ id-*data* doganali disponibbli sabiex tissaħħaħ l-Unjoni Doganali. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri u l-Parlament Ewropew hargu rakkomandazzjonijiet f'dan il-qasam.

Is-sors ewlieni ta' *data* disponibbli huwa s-sistema ta' Sorveljanza li tissorvelja l-importazzjoni u l-esportazzjoni ta' merkanzija speċifika lejn jew mis-suq komuni tal-Unjoni. Il-merkanzija kollha importata u, mill-1 ta' April 2020, il-merkanzija kollha esportata qed tigi ssorveljata mis-sistema ta' Sorveljanza. Id-*data* ta' sorveljanza hija estratta mid-dikjarazzjonijiet doganali ta' importazzjoni u esportazzjoni ġestiti mis-Sistemi tal-Ipproċessar tad-Dikjarazzjonijiet Doganali tal-Istati Membri. Bhalissa, il-bażi ta' *data* ta' Sorveljanza fiha

aktar minn 2.6 biljun Rekord ta' Dikjarazzjonijiet Standard, u b'hekk tipprovdi sors vast ta' informazzjoni għal skopijiet ta' analizi.

B'mod parallel mal-iżvilupp ta' għodod godda analitiċi tal-IT, il-Kummissjoni tejbet il-kapaċità tagħha li tagħmel analizi ad hoc dwar id-*data* ta' Sorveljanza, biex tissorvelja l-konformità mal-leġislazzjoni doganali u dik relatata mad-dwana, tappoġġja l-iżvilupp tal-politika u tipprovdi *data* dwar il-kummerċ lil diversi utenti fil-Kummissjoni.

Fl-2019, is-servizzi tal-Kummissjoni wettqu proġett pilota tal-Kapaċità ta' Analizi Kongunta li wera kemm huwa importanti li jiġu analizzati x-xejriet kummerċjali biex tittejjeb id-detezzjoni ta' oqsma ta' riskju. Is-servizzi tal-Kummissjoni issa qed joħolqu għodod ta' analizi tad-*data* li jwettqu analizi awtomatizzata li tkopri d-*data* kollha u diversi parametri fl-istess hin. Ix-xogħol preliminari thejja wkoll għal għodod li jissorveljaw b'mod proattiv il-konformità tad-dikjarazzjonijiet doganali mal-leġislazzjoni doganali u b'hekk jiżguraw l-implimentazzjoni uniformi tat-tariffa tal-Unjoni.

- *Il-Blockchain*

Fl-2018, is-servizzi tat-tassazzjoni u tad-dwana tal-Kummissjoni komplew bl-isforzi tagħhom biex jesploraw l-użu possibbli tat-teknoloġija blockchain fil-kuntest tal-politiki tad-dwana elettronika u tat-tassazzjoni. B'mod partikolari, dawn organizzaw workshop iffinanzjat mill-programm Dwana 2020 f'Malta f'Mejju 2018 fejn il-komunitajiet doganali u tat-tassazzjoni tal-Istati Membri kienu rappreżentati biex jaqsmu bejniethom il-fehim u l-pjanijiet tagħhom għal din it-teknoloġija. Il-workshop kien ta' suċċess u kkonkluda li l-blockchain mhijiex l-aħjar soluzzjoni, iżda jisthoqqilha li tiġi esplorata mill-awtoritajiet pubbliċi biex jiġi ffaċilitat it-twassil tal-oġġettivi tagħhom kif ukoll biex tiġi appoġġjata l-kollaborazzjoni mal-operaturi ekonomiċi. Is-servizzi tal-Kummissjoni qed ikomplu jesploraw jekk il-blockchain għandhiex tiġi inkluża fit-tfassil ta' politiki godda u fis-Sistemi Trans-Ewropej. Kriterju importanti huwa li jiġi ttestjat jekk din tistax tiġi implimentata u tiġi operata b'mod realistiku fl-Istati Membri kollha. B'din l-assigurazzjoni biss jistgħu jiġu segwiti opportunitajiet u proġetti reali b'kollaborazzjoni mal-partijiet ikkonċernati kollha.

6) L-ottimizzazzjoni tas-sistemi doganali elettronici u l-użu tagħhom

a) Sistemi elettronici tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni

Element ewlieni tal-hidma fil-qasam tal-ottimizzazzjoni tas-sistemi doganali elettronici matul dawn l-aħħar ftit snin kien dak tat-tlestija tas-17-il sistema elektronika li għandhom jiġu aġġornati jew implimentati skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni. Dan ix-xogħol involva diversi komponenti, kif ġej:

- *Ippjanar għall-iżvilupp tas-sistemi*

Skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, il-Kummissjoni hija meħtieġa tistabbilixxi fi Programm ta' Hidma l-ippjanar għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tas-sistemi elettronici previsti fil-Kodiċi. F'Diċembru 2019, il-Kummissjoni adottat verżjoni riveduta tal-Programm ta'

Hidma¹⁹. Din ir-revizjoni kienet konformi mar-revizjoni tal-Kodiċi kmieni fl-2019²⁰ biex tippermetti aktar żmien għat-tlestija tas-sistemi elettronici tal-Kodiċi. Għe ppruvat li kien impossibbli għal diversi raġunijiet li jitlestew is-17-il sistema kollha sal-iskadenza tal-2020 stabbilita qabel, u għalhekk, skont ir-revizjoni tal-Kodiċi, il-perjodu għat-tlestija ta' xi whud mis-sistemi għe effettivament estiż sal-2025. Għalhekk, il-Programm ta' Hidma rivedut li tfassal f'konsultazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri jistabbilixxi l-ippjanar għat-tlestija tad-diversi komponenti u fażijiet tas-sistemi sal-2025. Dan jimmira lejn żmien prammatiku u realistiku li b'mod partikolari jqis l-interkonnnessjonijiet u d-dipendenzi bejn is-sistemi u anke l-limitazzjonijiet tar-riżorsi fl-Istati Membri.

- L-iżviluppar tas-sistemi elettronici previsti fil-Kodiċi Doganali tal-Unjoni

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri komplew jaħdmu b'mod intensiv biex jiżguraw l-implimentazzjoni tas-17-il sistema elektronika kollha tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni skont l-iskeda tal-Programm ta' Hidma rivedut.

F'Diċembru 2019, il-Kummissjoni adottat l-ewwel rapport annwali tagħha²¹ dwar il-progress miksub s'issa fl-iżviluppar tas-sistemi elettronici sa mid-dhul fis-seħh tal-Kodiċi fl-1 ta' Mejju 2016. Ir-rapport ikkonkluda li filwaqt li kemm il-Kummissjoni kif ukoll l-Istati Membri jiffaċċjaw sfidi biex jiżguraw l-implimentazzjoni shiha tas-sistemi elettronici sad-dati ta' skadenza rilevanti, il-progress li qed isir huwa tangibbli. Issa għew implimentati sitt sistemi ċentrali u żewġ sistemi oħra se jitlestew fil-31 ta' Diċembru 2020. Għalhekk, b'kollox, sa tmiem l-2020, tmienja mill-erbatax-il sistema trans-Ewropea se jkunu operattivi. Is-sitt proġetti trans-Ewropej li għad fadal, tlieta mil-liema jinkludu komponenti ewlenin għat-tlestija mill-Istati Membri, jinsabu fit-triq it-tajba biex jissodisfaw l-iskadenzi stabbiliti. L-Istati Membri huma mistennija li jlestu l-aġġornament tat-tliet sistemi nazzjonali tagħhom sal-2022, għajr għall-komponent tal-esportazzjoni tas-sistema tal-Proċeduri Speċjali Nazzjonali, li huwa marbut mill-qrib mas-Sistema Awtomatizzata tal-Esportazzjoni trans-Ewropea u għalhekk dan għandu jiġi implimentat flimkien ma' din tal-aħħar.

Fil-qosor, is-sistemi li għandhom jitlestew fil-perjodu ta' bejn l-2020 u l-2025 fil-biċċa l-kbira tagħhom mexjin kif suppost, f'konformità mal-ippjanar tal-proġetti ddefiniti fil-Programm ta' Hidma. Madankollu, hemm xi riskji ta' dewmien u tranżizzjonijiet kumplessi, marbuta ma' restrizzjonijiet f'termini ta' disponibbiltà tar-riżorsi finanzjarji meħtieġa (b'mod partikolari fid-dawl tal-baġit disponibbli skont il-QFP li jmiss), l-għarfien espert u l-impenji fil-livelli tal-UE u tal-Istati Membri. Ir-riskji jintensifikaw minhabba l-kumplessità tal-interdipendenzi bejn il-komponenti nazzjonali u dawk trans-Ewropej u minhabba l-hafna partijiet ikkonċernati involuti.

Madankollu, užu shiħ għall-skopijiet tal-analitika tad-*data* se jkun possibbli biss meta l-Istati Membri jlestu l-implimentazzjoni tas-sistemi ta' importazzjoni u esportazzjoni aġġornati

¹⁹ Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/2151 tat-13 ta' Diċembru 2019

²⁰ Ir-Regolament(UE) 2019/632 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ĠU L 111/54, tal-25/4/2019

²¹ COM (2019) 629 final Skont ir-revizjoni tal-2019 tal-Kodiċi msemmija hawn fuq, il-Kummissjoni hija meħtieġa li kull sena tirrapporta dwar il-progress fl-implimentazzjoni tas-sistemi.

tagħhom u għalhekk ikunu f'pożizzjoni li jipprovdu 41 pjuttost milli s-16F-il-element ta' *data* attwali, inkluża b'mod partikolari aktar informazzjoni dwar operaturi ekonomiċi

Ta' importanza partikolari għall-hidma fuq l-analitika tad-*data* huma s-sistemi elettronici ta' *Sorveljanza 3* u ta' *Kontroll tal-Importazzjoni 2 (ICS2)*. Il-pjattaforma ta' analiżi u ta' rappurtar tad-*data Surveillance 3* li tutilizza *data* kummerċjali fil-livell tal-UE (importazzjonijiet u esportazzjonijiet), li tigi pprovduta kuljum mill-awtoritajiet doganali nazzjonali, giet implimentata b'suċċess f'Ottubru 2018. Bhalissa għaddejjin żewġ proġetti ta' analiżi tad-*data*: Analizi tal-Flussi Kummerċjali biex jiġu mmonitorjati l-flussi kummerċjali u l-bidliet fil-flussi kummerċjali, u l-Kontrolli ta' Kredibbiltà biex jiġu indirizzati l-valuri żbaljati mdaħħla fid-dikjarazzjonijiet. Madankollu, użu sħiħ għall-skopijiet tal-analitika tad-*data* se jkun possibbli biss meta l-Istati Membri jlestu l-implimentazzjoni tas-sistemi tal-importazzjoni u l-esportazzjoni aġġornati tagħhom u għalhekk ikunu f'pożizzjoni li jipprovdu 41 pjuttost milli s-16-il element ta' *data* attwali, inkluża b'mod partikolari aktar informazzjoni dwar l-operaturi ekonomiċi. Fir-rigward tal-*ICS2*, li tiġbor minn qabel *data* elektronika dwar il-merkanzija u l-vjeġġi kollha qabel il-wasla tagħhom fit-territorju doganali tal-Unjoni, is-servizzi tal-Kummissjoni lestew il-hidma preparatorja tagħha fuq kapaċitajiet analitiċi ta' sikurezza u sigurtà. Dan għandu jiġi ppreżentat għall-approvazzjoni mill-Istati Membri fir-raba' kwart tal-2020 (għal aktar informazzjoni dwar l-*ICS2* ara t-Taqsima 8 ("Kapitalizzazzjoni fuq l-Unjoni Doganali biex tittejjeb is-sigurtà tal-UE" hawn taht).

b) Hidma fuq sistemi elettronici għajr dawk relatati mal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni

Mill-għadd konsiderevoli ta' proġetti oħra tal-IT li tlestew jew li għadhom għaddejjin, dawn li ġejjin huma partikolarment notevoli:

- *Sistemi ta' informazzjoni biex tiġi appoggjata l-klassifikazzjoni tariffarja*

Meta l-merkanzija tigi ddikjarata lid-dwana fl-Unjoni Ewropea, din għandha tigi kklassifikata skont in-Nomenklatura Magħquda (NM) jew kwalunkwe nomenklatura oħra li hija kompletament jew parzjalment ibbażata fuq in-Nomenklatura Magħquda. Is-subintestatura tan-NM ddikjarata fid-dikjarazzjonijiet ta' merkanzija importata u esportata tiddetermina liema rata tad-dazju doganali tapplika jew liema miżuri mhux tariffarji japplikaw u kif il-merkanzija tigi trattata għal skopijiet ta' statistika jew għal politiki oħra tal-Unjoni Ewropea. Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Klassifikazzjoni (CLASS) żviluppata reċentement li ilha fis-seħh mill-1 ta' Lulju 2019 tipprovdi pjattaforma unika fejn l-informazzjoni kollha relatata mal-klassifikazzjoni tkun disponibbli biex tgħin lill-importaturi. Din l-informazzjoni tinkludi:

- Konkluzjonijiet tal-Kumitati tal-Kodiċi Doganali;
- Regolamenti tal-Klassifikazzjoni;
- Deċizjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja;
- Nomenklatura Magħquda (NM) u n-Noti ta' Spjegazzjoni tan-NM;
- Informazzjoni TARIC.

Is-sistema CLASS tikkontribwixxi għall-klassifikazzjoni korretta tal-merkanzija u, b'hekk, għall-gbir korrett ta' dazji doganali.

- ***COPIS (Sistema Kontra l-Falsifikazzjoni u l-Piraterija)***

Komplet il-hidma fuq it-titjib tas-sistema COPIS li tippermetti lid-detenturi tad-drittijiet jitolbu l-intervent tad-dwana sabiex jieħdu miżuri kontra merkanzija li tikser ċerti DPI. L-attivitajiet fl-aħħar sentejn inkludew hidma li għandha l-għan li tipprovdi lill-operaturi ekonomiċi bil-possibbiltà li jipprezentaw applikazzjoni b'mod elettroniku permezz tal-baži ta' *data* tal-infurzar tal-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea. Wara l-analiżi, beda x-xogħol fuq l-iżvilupp ta' portal tan-negozjanti tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali tal-UE biex jiġu ffaċilitati s-sottomissjoni u l-ġestjoni tal-applikazzjonijiet kollha.

- ***Sistema ta' Ġestjoni tar-Riskji Doganali 2 (CRMS 2)***

Il-proġett CRMS2 għandu l-għan li jsawwar mill-ġdid is-sistema CRMS mahluqa fl-2005 biex tiżdied iċ-ċarezza tal-funzjonijiet differenti li jridu jiġu ssodisfati. Dan qed jiġi żviluppat mis-servizzi tal-Kummissjoni fuq il-baži ta' dokument ta' xenarju (2016) u dokument ta' vizjoni (2018) li l-Istati Membri adottaw. Il-fażijiet inizjali u ta' elaborazzjoni tlestew u l-fażi attwali hija l-kostruzzjoni.

- ***Prestazzjoni tal-Unjoni Doganali — Sistema ta' Informazzjoni Maniġerjali (CUP-MIS)***

Illum is-CUP twassal għal valutazzjoni sistematika tal-prestazzjoni tal-Awtoritajiet Doganali tal-Istati Membri abbażi tal-oġettivi strateġiċi u ta' politika. L-istabbiliment ta' sistema ta' informazzjoni għall-gbir, l-ipproċessar, il-validazzjoni u r-rappurtar ta' *data* rilevanti għad-dwana, jappoġġja t-titjib tal-funzjonament tal-Unjoni Doganali tal-UE billi jivvaluta l-effikaċja, l-effiċjenza u l-uniformità tal-attivitajiet u l-operazzjonijiet doganali. Il-hidma fuq l-iżvilupp ta' sistema bħal din bdiet fl-2018 fi hdan is-servizzi tal-Kummissjoni u għadha għaddejja.

- ***Rotot Kummerċjali Intelliġenti u Sikuri***

L-SSTL huwa proġett pilota bejn diversi Stati Membri tal-UE u d-Dwana taċ-Ċina u ta' Hong Kong, li għandu l-għan li jsaħħaħ is-sigurtà tal-katina tal-provvista minn tarf għall-iehor u jipprovdi faċilitazzjoni tal-kummerċ lill-operaturi ekonomiċi parteċipanti permezz ta' rotot ta' kummerċ marittimu, bl-ajru u bil-ferrovija bejn il-pajjiżi involuti. Il-hidma komplet b'mod partikolari bl-iżvilupp ta' xenarju u dokument ta' vizjoni li jinkludu mudelli ta' proċess ta' negozju għall-iskambju ta' *data* esterna u interna tal-UE għall-iskambju awtomatizzat tad-*data* marittima. Kwalunkwe żvilupp lil hinn mill-istatus ta' proġett pilota jirrikjedi bazi ġuridika speċifika u l-iskambji awtomatizzati tad-*data*.

c) Strateġija tal-IT fit-tul għad-dwana

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri jikkondividu l-oġettiv li jwasslu proġetti tal-IT doganali b'mod effiċjenti u f'konformità mal-prijoritajiet baġitarji nazzjonali. Għal dan il-għan, jittieħdu miżuri attivi biex tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-isforzi mill-partijiet ikkonċernati fl-iżvilupp ta' sistemi elettronici għad-dwana. L-iskala ta' aġġornamenti fis-sistemi eżistenti u l-holqien ta' sistemi godda tal-IT meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Kodiċi Doganali tal-

Unjoni ssahhah il-htieġa ta' allokazżjoni kosteffettiva tar-riżorsi mill-Kummissjoni u l-Istati Membri.

Wara l-konklużjonijiet tal-Kunsill ta' Lulju 2017²², fl-2018 il-Kummissjoni lestiet rapport iddettaljat f'April 2018 dwar l-istrateġija fit-tul tal-IT għas-sistemi doganali²³. Ir-rapport iwieġeb għat-talba tal-Kunsill biex tiġi kkunsidrata struttura permanenti għall-ġestjoni ta' proġetti tal-IT doganali, filwaqt li jtenni l-prijorità attwali tat-tkomplija tal-implimentazzjoni tal-Kodiċi u t-tweġiq ta' effiċjenzi akbar permezz ta' kollaborazzjoni aktar profonda bejn l-Istati Membri u mal-Kummissjoni tal-UE.

Il-Kunsill Ewropew adotta aktar konklużjonijiet fl-2018²⁴ abbażi tar-rapport tal-Kummissjoni, fejn stieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, f'kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, jesploraw approċċi ġodda għall-iżvilupp u l-operat ta' sistemi tal-IT doganali futuri. Bħala riżultat, fl-2018 il-Kummissjoni stabbiliet Tim ta' Esperti dwar approċċi ġodda biex jiġu żviluppati u operati sistemi tal-IT doganali (ETCIT) bil-parteċipazzjoni ta' 13-il Stat Membru²⁵, immexxija mill-Estonja. L-oġettiv ewlieni tal-ETCIT huwa li jesplora kif is-sistemi tal-IT doganali jistgħu jiġu żviluppati u mħaddma fil-futur, b'mod partikolari permezz ta' analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji ta' approċċi ġodda, il-kunsiderazzjoni ta' proġetti pilota, l-elaborazzjoni ta' linji gwida biex tittejjeb il-leġiżlazzjoni u l-governanza applikabbli, u rakkomandazzjonijiet għall-akkwist u l-finanzjament ta' inizjattivi futuri. L-attivitajiet tal-ETCIT bdew f'Ottubru 2018 bil-parteċipazzjoni ta' aktar minn 25 espert u l-hidma qed tkompli.

7) L-ittrattar tal-isfidi tal-kummerċ elettroniku

L-isfidi tad-dwara fir-rigward tal-kummerċ elettroniku issa huma magħrufa sew. Kull sena, il-volum ta' merkanzija b'valur baxx importata fl-UE qed jikber b'10-15 %. Filwaqt li jiġu applikati kontrolli effettivi biex il-frodi tiġi indirizzata bħala priyorità u jingabru d-dazji applikabbli għal din il-merkanzija fuq l-importazzjoni, id-Dwana għandha fl-istess hin tappoġġja u tiffaċilita l-iżvilupp ta' din il-forma ta' kummerċ li ggħib tant benefiċċji għan-negozji u għaċ-ċittadini.

- *Pakkett dwar il-VAT għall-kummerċ elettroniku* Is-servizzi tal-Kummissjoni qegħdin fit-triq it-tajba fir-rigward tal-hidma preparatorja għall-implimentazzjoni tal-pakkett dwar il-

²² L-Eżitu tal-Laqqha tal-Kunsill, it-3572 Laqqha tal-Kunsill, Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji, Brussell 11.7.2017. Abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill dwar it-Triq 'il quddiem għall-Iżvilupp ta' Sistemi tal-IT Doganali, 13543/17, Brussell 24.10.2017.

²³ Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-istrateġija tal-IT għad-dwana, COM(2018)/178 final – 11.4.2018.

²⁴ Konklużjonijiet tal-Kunsill 2018/C 4/02, 6.1.2018

²⁵ Il-Belġju, ir-Repubblika Ċeka, Ċipru, Franza, l-Italja, il-Litwanja, Malta, in-Netherlands, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u l-Iżvezja.

VAT għall-kummerċ elettroniku²⁶. Fl-24 ta' Ġunju 2020 fil-pożizzjoni komuni tal-Kunsill, intlaħaq qbil dwar il-proposti tal-Kummissjoni biex id-dhul fis-seħh tal-pakkett dwar il-VAT għall-kummerċ elettroniku jiġi pospost b'6 xhur, jiġifieri sal-1 ta' Lulju 2021.

Qafas regolatorju effettiv u koerenti tal-UE min-naħa tad-dwana sabiex jiġi żgurat il-gbir tal-VAT u d-dazji doganali għall-baġits tal-Istati Membri u tal-UE qed jiġi implimentat. L-adattamenti meħtieġa għall-qafas tal-KDU, inklużi dawk li jservu bħala bażi għal żviluppi fl-IT, ġew diskussi fil-fond mal-partijiet ikkonċernati rilevanti matul l-2018 u l-2019 u għandhom jiġu adottati kollha sa tmiem l-2020.

L-attivitajiet relatati tal-IT inqas f'sitt każijiet ta' negozju. L-ippjanar iddettaljat kien inkluż fil-pjan direttur tal-IT f'Mejju 2018.

Il-kooperazzjoni mill-qrib fi hdan l-Istati Membri bejn l-amministrazzjonijiet doganali u tat-taxxa hija l-qofol għas-suċċess. Il-komunità kummerċjali qed tinvesti sforzi kbar fit-tnejn għall-implimentazzjoni tal-pakkett dwar il-VAT. Il-partijiet ikkonċernati rilevanti ġew ikkonsultati dwar l-abbozzi ġuridiċi u huma involuti wkoll fid-diskussjonijiet tekniċi li għaddejjin dwar in-noti ta' spjegazzjoni u d-dokumenti ta' gwida kemm min-naħa tal-VAT kif ukoll min-naħa doganali.

- **Servizzi tal-Posta** Barra minn hekk, il-Kummissjoni u l-Istati Membri qed jaħdmu b'mod intensiv ma' operaturi postali u express tal-UE biex jiżguraw li, mill-2021, jipprovdu sett minimu ta' informazzjoni minn qabel dwar merkanzija fuq prodotti f'kunsinni postali u express ittrasportati bl-ajru, qabel it-tagħbija ta' dik il-merkanzija. . Dan se jkun possibbli bħala riżultat tal-implimentazzjoni tal-ewwel rilaxx tas-Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni 2 (ICS2) mill-15 ta' Marzu 2021 – ara hawn taht.

8) Il-kapitalizzazzjoni fuq l-Unjoni Doganali biex tittejjeb is-sigurtà tal-UE

a) Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni

- **Sigurtà tal-merkanzija bl-ajru** ICS2 hija sistema fuq skala kbira u hija l-bażi tal-programm doganali ta' sikurezza u sigurtà ta' qabel il-wasla. Din se tipprovdi pjattaforma ġdida għall-gbir ta' *data* elettronika minn qabel dwar il-merkanzija u l-vjeġġi kollha qabel il-wasla tagħha fit-territorju doganali tal-Unjoni u minn sorsi kummerċjali differenti. Is-servizzi tal-Kummissjoni kważi lestew il-kostruzzjoni taż-żewġ komponenti ċentrali tal-ICS2 (interfaċċa ta' negozjanti kondiviża u repożitorju komuni) sal-aħħar tal-2019 u l-hidma ta' żvilupp u ttestjar għadha għaddejjja bil-ħsieb li jitnieda l-ewwel rilaxx tas-sistema (kunsinni postali u express bl-ajru) fil-15 ta' Marzu 2021.

²⁶

Id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2017/2455 li temenda d-Direttiva 2006/112/KE;
Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/2454 li jemenda r-Regolament (UE) 904/2010;
Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2017/2459 li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 282/2011

Fil-kuntest tal-operazzjonalizzazzjoni tal-ewwel rilaxx, f'dawn l-aħħar snin il-Kummissjoni qablet mal-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri, f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali tas-sigurtà interna u dawk tas-sigurtà tal-avjazzjoni ċivili, fuq sett ta' kriterji u standards ta' riskji komuni għall-analiżi tar-riskju ta' qabel it-tagħbija tas-sigurtà tal-merkanzija bl-ajru. Deċizzjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni li tistabbilixxi dawn il-kriterji, li għandha tkun appoġġjata mill-gwida operattiva komuni, thejjiet għall-adozzjoni fit-tieni nofs tal-2020.

- **Modifiki ġuridiċi** Il-Kummissjoni u l-Istati Membri avvanzaw ukoll permezz ta' modifiki meħtieġa relatati mal-ICS2 fil-bażi ġuridika skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, bil-maġġoranza tad-dispożizzjonijiet ġuridiċi għal rekwiżiti godda ta' informazzjoni minn qabel dwar il-merkanzija, ittrasformaw l-analiżi tar-riskju kollaborattiva u billi qablu dwar is-sistema ICS2 innifisha u l-atti ta' implimentazzjoni u delegati rilevanti li għandhom jiġu adottati matul l-2020.

- **Titjib fid-data** B'mod parallel, saru hidma ddettaljata u progress lejn l-introduzzjoni ta' flussi kbar godda ta' data aħjar skont Rilaxx 2 tal-ICS2 li se jfisser il-għbir ta' sett shih ta' informazzjoni ta' qabel il-wasla għall-merkanzija kollha fit-trasport bl-ajru.

- **Kapaċitajiet analitiċi tad-data** Fil-kuntest tat-thejjijiet għal Rilaxx 2, saret hidma dwar l-elaborazzjoni tal-kapaċitajiet tal-analitika tas-Sikurezza u s-Sigurtà tal-ICS2, li se jkunu soġġetti għall-approvazzjoni mill-Istati Membri fir-raba' kwart tal-2020. Il-kapaċità Analitika tas-Sikurezza u s-Sigurtà tal-ICS2, jekk ikun hemm qbil dwarha, se tippermetti l-analiżi kollaborattiva tal-Istati Membri ta' flussi kbar ħafna ta' data ta' merkanzija minn qabel miġbura fil-livell tal-UE biex iwasslu sinjali ta' theddid għas-sikurezza u s-sigurtà operazzjonali f'hin reali waqt li l-merkanzija tkun għaddejja mill-katina tal-provvista (għall-mezzi kollha tat-trasport – bl-ajru, bil-baħar, bit-triq, bil-ferrovija). Minhabba li l-kapaċità tal-analitika se tkun integrata fl-operazzjonijiet tal-fluss tax-xogħol tal-komunikazzjonijiet u dawk ta' kontroll doganali bbażati fuq ir-riskju tal-ICS2 fil-fruntiera esterna (fejn jintbagħtu s-sinjali lill-Istati Membri flimkien mad-dikjarazzjoni kkonċernata), ir-riżultati tal-analiżi tar-riskju u l-kontrolli se jiddaħhlu b'mod sistematiku għal kull każ, u dan jippermetti lill-esperti doganali jevalwaw u jtejbu l-immirar b'mod kontinwu. Din il-kapaċità se tgħin ukoll lill-Kummissjoni biex tikkontribwixxi, fil-kompetenza tagħha skont il-qafas komuni ta' ġestjoni tar-riskju, biex tistabbilixxi proġetti prijoritarji komuni bħal azzjonijiet ta' oqsma ta' kontroll prijoritarji komuni, rispons għall-kriżijiet jew appoġġ għall-evalwazzjoni tal-politika doganali. Diġà qed isir eżerċizzju pilota mal-Istati Membri kif ukoll il-hidma preparatorja biex jiġi stabbilit Tim ta' Esperti Operazzjonali ta' esperti mill-Istati Membri għall-iżvilupp u l-isfruttament tal-kapaċità.

b) Hidma ma' awtoritajiet oħra ta' sigurtà u ġestjoni tal-fruntieri

- **Linji Gwida dwar il-Kooperazzjoni Doganali mal-Gwardji tal-Fruntiera** Is-servizzi tal-Kummissjoni hargu linji gwida godda dwar żvilupp ulterjuri tal-kooperazzjoni bejn il-Gwardji Doganali u tal-Fruntiera f'Diċembru 2018. Il-linji gwida għandhom l-għan li jsaħhu l-importanza u d-dimensjoni strategika tal-kooperazzjoni, jidentifikaw soluzzjonijiet innovattivi

u sostenibbli għal ġestjoni tal-fruntieri kongunta u jiżguraw li l-kooperazzjoni mill-qrib issehh fil-livelli kollha fiż-żewġ awtoritajiet. L-oqsma koperti huma komprensivi u jinkludu verifiki u operazzjonijiet kongunti sinkronizzati, ippjanar kongunt tal-infrastruttura u akkwist, użu tat-tagħmir, taħriġ, skambju ta' informazzjoni, analiżi tar-riskju u investigazzjonijiet.

- ***It-tishih tal-kooperazzjoni doganali u l-interoperabbiltà tas-sistemi mal-awtoritajiet tas-sigurtà u tal-ġestjoni tal-fruntieri*** Fl-2019, l-UE introduċiet regoli godda dwar l-interoperabbiltà bejn is-sistemi ta' informazzjoni fuq skala kbira tal-UE fil-qasam tal-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni. Bħalissa qed jiġi żviluppat qafas ta' interoperabbiltà li jikkonċerna sistemi ta' informazzjoni għas-sigurtà, il-ġestjoni tal-fruntieri u tal-migrazzjoni²⁷. Barra minn hekk, fi Frar 2019, grupp ta' esperti tas-sigurtà, il-ġestjoni tal-fruntieri u doganali msejjaħ mill-Kummissjoni lesta valutazzjoni preliminari tal-interoperabbiltà tas-sistemi tas-sigurtà u tal-ġestjoni tal-fruntieri mas-sistemi doganali fil-qasam tas-sigurtà u tal-valutazzjoni tar-riskju għas-sigurtà u ppreżenta s-sejbiet tiegħu lill-Kumitat Permanenti tal-Kunsill għall-Kooperazzjoni Operattiva dwar is-Sigurtà Interna (COSI). Ir-rapport ta' valutazzjoni rrakkomanda studju ta' fattibbiltà li jhares fid-dettall lejn l-interkonnessjonijiet bejn is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS), id-data tal-Europol u s-Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni Doganali 2 (ICS2). Dan identifika wkoll ostakoli, problemi u restrizzjonijiet potenzjali fl-oqsma operattivi, tekniċi u ġuridiċi biex jitqiesu fl-istudju.

Ir-rapport irrakkomanda wkoll li l-interoperabbiltà ta' sistemi doganali oħra potenzjalment rilevanti mad-data tas-SIS u tal-Europol tiġi vvalutata aktar tard fi proġett separat. F'dan il-kuntest, l-interoperabbiltà tad-data tal-ICS2 ma' dik fil-PNR, l-EURODAC, il-VIS, l-EES u l-ETIAS tqieset ta' użu limitat hafna. Barra minn hekk, ir-rapport irrakkomanda li għandha ssir diskussjoni politika parallela biex jiġu eżaminati l-kundizzjonijiet li permezz tagħhom awtoritajiet oħra tal-infurzar tal-liġi jistgħu jingħataw aċċess għad-data tal-ICS2 għal skopijiet investigattivi fuq bażi ta' każ b'każ iġġustifikati kif xieraq.

- ***L-Unjoni tas-Sigurtà***: Fil-bidu tal-2018, l-Unjoni tas-Sigurtà tal-UE eżaminat bir-reqqa r-rwol tad-dwana fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata, u enfasizzat il-ħtieġa li d-dwana tiġi rikonossuta bħala sieheb ugwali li jirrikjedi kooperazzjoni attiva mal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi.

- ***SOCTA UE***: Bħala membru tal-Grupp Konsultattiv tal-UE tal-Valutazzjoni ta' Theddid mill-Kriminalità Serja u Organizzata (SOCTA UE), is-servizzi tal-Kummissjoni qed jikkontribwixxu b'mod attiv għal integrazzjoni aħjar tad-dwana fil-Valutazzjoni ta' Theddid mill-Kriminalità Serja u Organizzata tal-UE. Dan huwa l-ewwel pass taċ-Ċiklu ta' Politika tal-UE biex tiġi indirizzata l-kriminalità internazzjonali organizzata u serja/EMPACT (Pjattaforma Multidixxiplinari Ewropea Kontra t-Theddid Kriminali).

²⁷ Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS), Sistema ta' Informazzjoni tal-Europol (EIS), Sistema ta' Dhul/Hruġ (EES), Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Viża (VIS), Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar (ETIAS), Dattiloskopija Ewropea (EURODAC), Sistema Ewropea ta' Informazzjoni tar-Rekords Kriminali dwar ċittadini ta' pajjiżi terzi (ECRIS-TCN).

Kooperazzjoni mal-Europol: F'Mejju 2018, il-Kummissjoni kitbet lil dawk l-Istati Membri li għad m'għandhomx uffiċjal ta' kollegament stazzjonat fil-Europol jew li m'għandhomx aċċess għall-Applikazzjoni ta' Network għall-Iskambju Sikur ta' Informazzjoni (SIENA). L-ittra għidiet l-attenzjoni għall-hteġa li jintuża l-potenzjal għal kooperazzjoni mill-qrib bejn l-awtoritajiet doganali, il-pulizija u servizzi oħra ta' infurzar tal-liġi.

9) L-approfondiment tar-relazzjonijiet internazzjonali

Il-Kummissjoni hija responsabbli biex tinnegozja, u tiżgura l-implimentazzjoni ta' ftehimiet internazzjonali li jkopru kwistjonijiet doganali, kemm jekk dawn huma ftehimiet iddedikati, bħall-Ftehimiet ta' Kooperazzjoni Doganali u ta' Assistenza Amministrattiva Reċiproka (CCMAAs), kif ukoll dawk usa' li fihom elementi doganali, bħall-Ftehimiet ta' Kummerċ Fieles (FTAs), xi drabi magħrufa bħala Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika (FSE). Din kompliet taħdem b'mod intensiv f'dan il-qasam fl-2018 u fl-2019. L-oġettiv ġenerali huwa li jiġi ffaċilitat il-kummerċ leġittimu filwaqt li jiġu żgurati kontrolli effettivi u effiċjenti kontra l-kummerċ illeċitu, u biex tigi miġġielda l-frodi.

- **It-tranżitu** Is-servizzi tal-Kummissjoni kkontribwew, f'isem l-UE, għall-hidma dwar il-qafas ġuridiku għall-proċedura ta' tranżitu internazzjonali eTIR li ntlahaq qbil dwarha f'Ottubru 2019 fil-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti (UNECE)²⁸ wara għaxar snin ta' hidma preparatorja u negozjati internazzjonali kkumplikati. Il-hidma se twitti t-triq ġuridika għal proċedura ta' tranżitu doganali elettronika TIR u se għib il-Konvenzjoni TIR f'konformità mal-htigijiet tan-negozju u l-politika doganali tal-UE. L-adozzjoni formali tagħha hija skedata għall-bidu tal-2020.

- **Ftehimiet dwar miżuri doganali ta' sigurtà man-Norveġja u l-Iżvizzera.** Id-diskussjonijiet dwar l-emendi ta' dawn il-ftehimiet bdew fl-2019 bil-ħsieb li jiżguraw l-ekwivalenza tal-miżuri ta' sigurtà fil-fruntieri esterni f'konformità mal-qafas imsaħħaħ tal-ġestjoni tar-riskju skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni u għandhom jidhlu fis-seħħ bl-implimentazzjoni tal-ICS2 f'Marzu 2021.

- **Konvenzjoni dwar ir-regoli preferenzjali tal-orijini pan-Ewro-Mediterranji (Konvenzjoni PEM)** Fl-2019, intlaħaq qbil dwar sett ta' regoli ta' orijini riveduti wara snin ta' negozjati mal-Partijiet Kontraenti tal-Konvenzjoni PEM. Il-Kunsill adotta deċizzjoni dwar il-pożizzjoni li għandha tittiehed f'isem l-Unjoni Ewropea fil-Komitat Kongunt stabbilit bil-Konvenzjoni Reġjonali u approva r-regoli l-ġodda. Ir-regoli ta' orijini riveduti tal-Konvenzjoni Reġjonali jipprevedu regoli moderni u li jiffavorixxu l-kummerċ li se jippermettu opportunitajiet akbar u aħjar għall-integrazzjoni reġjonali lil hinn mill-fruntieri tal-UE, u b'hekk jiġu ffaċilitati l-flussi kummerċjali u l-ktajjen tal-provvista filwaqt li jkun ta' benefiċċju għan-negozji u l-konsumaturi tal-UE. L-applikazzjoni tar-regoli riveduti se tibda fuq bażi tranżitorja bejn il-Partijiet Kontraenti li jixtiequ jagħmlu dan. Ir-regoli tal-orijini pan-Ewro-Mediterranji llum jirregolaw madwar 60 % tal-kummerċ preferenzjali tal-UE.

²⁸ <https://www.unece.org/trans/bcf/etir/welcome.html>

- **Implimentazzjoni tal-kapitoli kummerċjali u doganali tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni Ewro-Mediterranji.** Is-servizzi tal-Kummissjoni kkontribwew ukoll għall-implimentazzjoni tal-kapitoli kummerċjali u doganali tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni Ewro-Mediterranji mas-shab tagħha (l-Alġerija, l-Eġittu, il-Ġordan, il-Libanu, il-Marokk, it-Tuneżija u l-Palestina), li jipparteċipaw b'mod attiv fis-Sottokomitati rispettivi skedati fuq bażi regolari.

- **Ftehim UE-Marokk** Dan il-Ftehim, li jemenda l-Protokoll 1 u 4 tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Marokk, daħal fis-seħh fid-19 ta' Lulju 2019 billi estenda l-preferenzi tariffarji mogħtija lill-prodotti Marokkini għall-prodotti li joriġinaw mis-Saħara tal-Punent. Fl-2020, il-Kunsill adotta mandat dwar il-modalitajiet għall-iskambju ta' informazzjoni mal-Marokk biex jiġi vvalutat l-impatt tal-ftehim imsemmi hawn fuq.

- **Implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni mal-Balkani tal-Punent: assistenza lill-kandidati tat-tkabbir għall-adeżjoni.** Minbarra l-FTAs bilaterali, il-Ftehimiet ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni jipprevedu kooperazzjoni reġjonali u bilaterali mill-qrib. L-ghodod użati jinkludu l-kooperazzjoni tal-pajjiżi inkwistjoni mal-Ftehim dwar il-Kummerċ Hieles tal-Ewropa Ċentrali, il-parteeċipazzjoni fil-programm Dwana 2020 u l-ghoti ta' assistenza lill-pajjiżi fil-modernizzazzjoni tad-dwana. Il-Montenegro u s-Serbja qed jaħdmu għall-konformità mal-punti ta' riferiment tagħhom tal-Kapitolu 29. L-acquis Doganali ġie ppreżentat lill-Albanija u lill-Maċedonja ta' Fuq qabel id-deċiżjoni ta' din is-sena biex jinfetħu negozjati ta' adeżjoni. Il-Kummissjoni haġġet l-opinjoni tagħha dwar l-applikazzjoni għas-shubija tal-Bożnija-Herzegovina fl-2019 u wettqet l-ewwel missjoni ta' monitoraġġ tad-dwana f'Prishtina fl-2019.

- **L-Unjoni Doganali UE-Turkija** Il-pożizzjoni tal-Kunsill dwar modernizzazzjoni possibbli tal-Unjoni Doganali baqgħet l-istess, u dan jimplika li ma jista' jsir l-ebda progress dwar reviżjoni possibbli tal-ftehim. Is-servizzi tal-Kummissjoni qed isegwu mill-qrib id-dmirijiet addizzjonali u t-talba biex jiġu ppreżentati provi ta' orijini addizzjonali imposti mit-Turkija, li tibqa' waħda mill-punti ta' tħassib ewlenin fl-implimentazzjoni korretta tal-Unjoni Doganali UE-Turkija.

- **L-UE-Andorra, San Marino u Monaco.** Abbażi ta' mandat tal-Kunsill, l-UE bħalissa qed tinneogzja Ftehim ta' Assoċjazzjoni mal-Prinċipat ta' Andorra, il-Prinċipat ta' Monaco u r-Repubblika ta' San Marino, li joffrilhom aċċess għas-suq intern tal-UE li huwa komparabbli mal-aċċess mogħti lill-membri taż-Żona Ekonomika Ewropea li mhumiex membri tal-UE. In-negozjati li bdew f'Marzu 2015 ikopru l-kapitoli tekniċi kollha relatati mal-erba' libertajiet bażiċi tas-Suq Intern. In-negozjati relatati ma' ċirkolazzjoni libera ta' merkanzija u kwistjonijiet doganali avvanzaw hafna dawn l-aħħar snin u se jkomplu matul l-2020-2021.

- **Shubija tal-Lvant.** Is-servizzi tal-Kummissjoni kkontribwew b'mod attiv għall-implimentazzjoni tal-kapitoli tat-taxxa u d-dwana tal-Ftehimiet ta' Kummerċ Hieles Approfonditi u Komprensivi (DCFTA) mal-Ukrajna, il-Moldova u l-Georgia. Is-servizzi tal-Kummissjoni organizzaw sottokomitati doganali u pparteċipaw fis-sottokomitati tat-taxxa, u pprowdew gwida ċara għall-armonizzazzjoni tal-leġiżlazzjoni tas-shab mad-dritt tal-Unjoni. Il-kapitoli doganali ġew miftiehma u magħluqa mal-Użbekistan u l-Ażerbajġan b'rabta man-negozjati tal-Ftehim Imsaħħa ta' Shubija u Kooperazzjoni li għadhom għaddejjin. Fl-2019,

il-Kunsill ta mandat lill-Kummissjoni biex tibda negozjati dwar ftehim ta' Kooperazzjoni Doganali u ta' Assistenza Amministrattiva Reċiproka mal-Belarusja.

Organizzazzjoni Dinjija Doganali L-UE (il-Kummissjoni) u l-Istati Membri hadu sehem b'mod attiv f'diskussjonijiet fl-Organizzazzjoni Dinjija Doganali (WCO), filwaqt li ppromwew l-istandards tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni u politiki ohrajn tal-UE relatati mad-dwana. Dan kien partikolarment il-każ fir-rigward tar-reviżjoni komprensiva tal-Konvenzjoni Riveduta ta' Kyoto, il-Qafas ta' Standards għall-kummerċ transfruntier u d-Dwana Diġitali u l-Analitika tad-Data. Dawn kellhom ukoll rwol sinifikanti f'korpi ta' hidma bħall-Qafas ta' Standards tad-WCO għas-Sigurtà u l-Iffaċilitar tal-Kummerċ Globali (SAFE) u l-Kumitat tas-Sistema Armonizzata (SA).

FTAs tal-UE Il-hidma kompliet fl-2018 u fl-2019 biex jiġu żgurati n-negozjati u l-implimentazzjoni xierqa tal-aspetti relatati mad-dwana ta' ftehimiet internazzjonali tal-UE. Il-Ftehim ta' Shubija Ekonomika (FSE) bejn l-UE u l-Ġappun u l-Ftehim ta' Kummerċ Hieles (FTA) bejn l-UE u Singapore daħlu fis-seħh fl-1 ta' Frar u fil-21 ta' Novembru 2019 rispettivament. Fit-30 ta' Ġunju 2019 ġie ffirmat FTA mal-Vjetnam. F'Ġunju 2019 intlaħaq ukoll ftehim politiku dwar ftehim kummerċjali mal-Istati tal-Mercosur (l-Argentina, il-Brazil, il-Paragwaj u l-Urugwaj). L-UE kkonkludiet in-negozjati tal-Protokoll dwar ir-regoli tal-orijini bħala passi importanti għall-FSE mal-Kosta tal-Avorju u l-Ghana. Din ikkonkludiet ukoll in-negozjar ta' emendi tekniċi għall-Protokoll dwar ir-regoli ta' orijini għall-FSE interim bejn l-UE u l-Istati Afrikani tal-Lvant u tan-Nofsinhar u l-UE u l-Istati tal-Paċifiku. In-negozjati ta' FTAs maċ-Ċili, l-Awstralja, New Zealand u l-Indoneżja baqgħu għaddejjin. Il-modernizzazzjoni tal-FSE interim bejn l-UE u l-Istati Afrikani tal-Lvant u tan-Nofsinhar bdiet fl-2019.

Fir-rigward tal-implimentazzjoni, id-diffikultajiet inizjali fl-implimentazzjoni tal-FSE mal-Ġappun, li hedde l-applikazzjonijiet korretti ta' preferenzi tariffarji, ġew solvuti. Id-diskussjonijiet mal-Korea dwar fehim komuni tal-proċeduri ta' verifika tar-Regoli tal-Orijini ġew iffinalizzati u l-fehim komuni għandu jiġi miftiehem b'mod formali fl-2020. Il-hidma li tiżgura l-implimentazzjoni bla xkiel tal-ftehim mal-Kanada, li bdiet fil-21 ta' Settembru 2017, intweriet matul ir-raba' (4) laqgħa pożittiva tal-Kumitat Kongunt għall-Kooperazzjoni Doganali (KKKD) bejn l-UE u l-Kanada li saret fit-22 ta' Ġunju 2018 fi Brussell. Sussegwentement, id-diskussjonijiet avvanzaw lejn ir-rikonoxximent reċiproku tal-programmi tal-Operatur Ekonomiku Awtorizzat (AEO) tal-UE u l-Kanada. Barra minn hekk, saru laqgħat tal-Kumitati Kongunti għall-Kooperazzjoni Doganali fir-rigward ta' FTAs u CCMAAs ohra sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva ta' dawn il-ftehimiet. Dawn inkludew laqgħat maċ-Ċina (dwar id-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali, il-ġlieda kontra l-frodi u s-sigurtà tal-katina tal-provvista), Hong Kong (dwar id-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali), l-Amerika Ċentrali u l-Kolombja-Perù-Ekwador. Fil-każ taċ-Ċina, il-Kummissjoni nediet evalwazzjoni tas-CCMAA attwali bejn l-UE u ċ-Ċina.

- **Attivitajiet ta' monitoraġġ** Is-servizzi tal-Kummissjoni komplew jimmonitorjaw l-implimentazzjoni tar-regoli u l-proċeduri tal-orijini għal arrangamenti ta' kummerċ preferenzjali, sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-UE u jiġi żgurat kummerċ ġust bejn l-UE u l-pajjiżi terzi li qed jibbenefikaw minn arrangamenti kummerċjali preferenzjali. Dan il-

monitoraġġ tal-konformità mar-regoli dwar l-oriġini preferenzjali jsaħħaħ ukoll il-kredibbiltà tal-Unjoni meta tinnegozja ftehimiet ta' kummerċ hieles.

- Sistema tal-***Esportaturi Rreġistrati*** L-implimentazzjoni ta' din is-sistema kompliet, b'għadd dejjem akbar ta' benefiċjarji li jibbenefikaw minn taħriġ speċifiku pprovdut mill-Kummissjoni.

- ***Informazzjoni Vinkolanti dwar il-Valutazzjoni (BVI)*** Proċess ta' riflessjoni dwar l-istabbiliment fl-Unjoni ta' deċiżjonijiet relatati ma' informazzjoni vinkolanti fil-qasam tal-valutazzjoni doganali, imsejjes fuq id-dispożizzjonijiet tal-Valutazzjoni Doganali tad-WTO u l-Ftehimiet ta' Faċilitazzjoni tal-Kummerċ, u fuq għadd ta' FTAs konklużi mill-UE. Il-BVIs jista' jkollhom rwol importanti fl-iffaċilitar tal-kummerċ internazzjonali, fiż-żieda tal-prevedibbiltà dwar il-valur tal-merkanzija għan-negozjanti filwaqt li jgħinu lill-awtoritajiet doganali fil-kompitu tagħhom li jiżguraw kontrolli effiċjenti u effettivi.

IV. KONKLUŻJONI

B'dan ir-rapport, is-servizzi tal-Kummissjoni kkonformaw mat-talba tal-Kunsill fil-konkluzjonijiet tiegħu tal-25 ta' Jannar 2019 dwar l-Ewwel Rapport Biennali biex jiġu deskritti f'rapport biennali ulterjuri l-iżviluppi fid-disa' oqsma ta' prijetà marbuta mal-governanza tal-Unjoni Doganali.

Anness: leġiżlazzjoni, programmi u sistemi elettronici

a). Leġiżlazzjoni infurzata mill-awtoritajiet doganali

1) Il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni tal-UE, flimkien mal-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu,²⁹ li ilu japplika mill-2016 huwa l-qafas leġislattiv prinċipali li jirregola d-dikjarazzjonijiet, il-proċeduri u l-formalitajiet doganali fi ħdan l-Unjoni Doganali. F'konformità mal-Konvenzjoni Riveduta ta' Kyoto, il-Kodiċi jistabbilixxi regoli mmirati lejn aktar ċertezza tad-dritt u għall-faċilitazzjoni tal-kummerċ flimkien ma' protezzjoni aħjar tal-interessi finanzjarji u ekonomiċi tal-UE u tal-Istati Membri u tas-sikurezza u s-sigurtà taċ-ċittadini tal-UE. B'mod partikolari, dan għandu l-għan li jkun hemm unjoni doganali mhux fuq il-karta u kompletament awtomatizzata b'sistemi ġodda u aġġornati, interkonnessi u elettronici biex jitlestew il-formalitajiet doganali kollha. Il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, flimkien mal-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu, diġà qed jaħdem b'mod effettiv u l-benefiċċji shah tiegħu se jkunu disponibbli wara l-2025 meta s-17-il sistema elektronika assoċjata tiegħu se jkunu stabbiliti. B'riżultat ta' dan, il-Kummissjoni torganizza diskussjonijiet regolari mal-Istati Membri u l-assoċjazzjonijiet tan-negozju biex issib soluzzjonijiet għal kwalunkwe problema identifikata u ġew adottati diversi emendi għall-pakkett leġislattiv.

2) L-Unjoni Doganali tal-UE tinvolvi arrangamenti ta' "tranzitu" kemm fit-territorju doganali kif ukoll ma' hafna pajjiżi terzi. It-tranzitu hija l-proċedura li tippermetti s-sospensjoni temporanja ta' dazji, taxxi u miżuri ta' politika kummerċjali li huma applikabbli fl-importazzjoni, li jippermettu li l-formalitajiet tal-iżdoganar doganali jsiru fil-punt ta' destinazzjoni pjuttost milli fil-punt ta' dħul fit-territorju doganali. Il-proċedura ta' tranzitu applikabbli bejn l-Istati Membri tal-UE tapplika wkoll għal Andorra u San Marino. Hemm arrangamenti ta' tranzitu mal-erba' pajjiżi tal-EFTA (l-Iżlanda, il-Liechtenstein, in-Norveġja u l-Iżvizzera), is-Serbja, ir-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq u t-Turkija skont il-Konvenzjoni dwar proċedura komuni ta' tranzitu tal-1987 kif emendata³⁰. L-operazzjoni tal-proċedura komuni ta' tranzitu mar-Renju Unit giet żgurata peress li r-Renju Unit iddepozita l-istrument tal-adeżjoni tiegħu għall-Konvenzjoni fit-30 ta' Jannar 2019. L-UE għandha wkoll arrangamenti ta' tranzitu mal-kważi 60 pajjiż li ffirmaw il-konvenzjoni ta' tranzitu tal-1975 (il-Konvenzjoni TIR jew "Transport Internationaux Routiers" - il-konvenzjoni³¹).

²⁹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/union-customs-code/ucc-legislation_en

³⁰ Id-Deċiżjoni Nru 1/2016 tal-Kumitat Kongunt dwar Tranzitu Komuni UE-EFTA tat-28 ta' April 2016 li temenda l-Konvenzjoni tal-20 ta' Mejju 1987 dwar proċedura ta' tranzitu komuni [2016/858]

³¹ <http://www.unece.org/tir/system/history/tir-history.html>

3) L-ammissjoni temporanja fit-territorju doganali tal-UE hija permessa għal merkanzija mill-madwar 70 pajjiż li ffirmaw il-Konvenzjoni ta' Istanbul tal-1990 dwar l-Ammissjoni Temporanja³² tal-Organizzazzjoni Dinjija Doganali (WCO).

4) Fit-twettiq tal-firxa wiesgħa ta' kompiti li għandhom għajr il-ġbir tad-dazji doganali, il-VAT u s-sisa, fil-fruntieri tal-UE, l-awtoritajiet doganali jinfurzw aktar minn 60 biċċa legiżlazzjoni tal-UE għall-protezzjoni taċ-ċittadini, l-ambjent u l-integrità tas-suq uniku. Dawn jinkludu, pereżempju, regolamenti veterinarji, sanitarji, fitosanitarji, agrikoli u ambjentali kif ukoll legiżlazzjoni dwar is-sigurtà tal-prodotti u l-konformità.

5) Ir-Regolament 515/97 huwa l-ghodda ġuridika ewlenija għall-ġlieda kontra l-frodi doganali permezz ta' kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri. L-iskambji ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri tal-UE jsiru wkoll fil-qafas tas-sistema doganali ta' ġestjoni tar-riskju għal informazzjoni relatata mar-riskji prevista mill-Kodiċi Doganali tal-Unjoni.

6) L-awtoritajiet doganali jiskambjaw informazzjoni ma' pajjiżi oħra biex jiżguraw konformità mad-dispożizzjonijiet doganali u l-kompletezza tal-ġbir tad-dhul fil-qafas tal-arrangamenti ta' kooperazzjoni doganali tal-UE ma' pajjiżi oħra.

b). Programmi doganali

L-awtoritajiet doganali jikkooperaw ma' xulxin u jiskambjaw l-aħjar prattiki permezz tal-ghodod, il-metodoloġiji u l-finanzjament tal-programmi ta' azzjoni doganali tal-UE. Il-kooperazzjoni ssehh permezz ta' azzjonijiet kongunti kif ukoll permezz tal-IT u l-bini tal-kapaċitajiet umani.

Żewġ programmi ta' azzjoni tal-UE jiffinanzjaw il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali biex jipproteġu l-interessi finanzjarji tal-UE: Dwana 2020 u Hercule II/III permezz ta' angoli, ghodod u baġits differenti.

Il-programm Dwana 2020 għandu l-għan li jappoġġja l-funzjonament u l-modernizzazzjoni tal-unjoni doganali sabiex isahha is-suq intern permezz ta' kooperazzjoni bejn il-pajjiżi parteċipanti. Aktar minn [85 %] tal-baġit tiegħu (EUR 522 miljun fi prezzijiet attwali) huwa ddedikat għas-sistemi doganali elettronici, li jkopru l-iżvilupp, l-operat u l-manutenzjoni tal-partijiet tal-UE ta' dawn is-sistemi. Il-bqija tal-baġit huwa għal approċċi kollaborattivi, jiġifieri azzjonijiet kongunti (bhal gruppi ta' proġetti u timijiet ta' esperti) u attivitajiet ta' taħriġ (bhal korsijiet ta' taħriġ u bini ta' kompetenzi umani).

Il-programm Hercule amministrat mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi jipproteġi l-interessi finanzjarji tal-UE billi jappoġġja l-azzjoni biex jiġu miġġielda l-irregolaritajiet, il-frodi u l-korruzzjoni li jaffettwaw il-baġit tal-UE.

³² <http://ec.europa.eu/world/agreements/prepareCreateTreatiesWorkspace/treatiesGeneralData.do?redirect=true&treatyId=533>

Il-proposti għat-tigdid ta' daww il-programmi lil hinn mill-2020 huma inkluzi fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali li għandu jiġi adottat fi tmiem l-2020. Il-programm doganali futur għandu l-għan li jiżgura l-iżvilupp tas-sistemi doganali elettronici u li jsaħħaħ il-kollaborazzjoni operattiva fuq bażi tematika jew geografika.

c). Sistemi doganali elettronici

Minn mindu nholqot, l-Unjoni Doganali għaddiet minn għadd ta' passi ta' modernizzazzjoni digitali. Kien hemm avvanz kbir lejn l-aħħar tas-snin disghin bl-introduzzjoni ta' sistema għdida għat-trattament digitali ta' proċessi ta' tranżitu doganali bbażata fuq l-ewwel sistema mifruxa mal-UE kollha ta' skambji ta' messaġġi elettronici. Minn dak iż-żmien 'l hawn inholqu hafna aktar sistemi doganali elettronici. Illum il-għurnata, kważi 100 % tad-dikjarazzjonijiet doganali jiġu ttrattati b'mod digitali.

Element ewlieni mill-volum ta' xogħol doganali tal-IT huwa t-titjib ta' xi sistemi elettronici eżistenti u l-iżvilupp ta' xi sistemi għodda biex jiġu mmaniġġjati l-formalitajiet doganali kollha skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni. L-iskadenza għat-tlestija tat-total ta' 17-il sistema aġġornata jew għdida hija sa mhux aktar tard minn tmiem l-2025. Is-sistemi elettronici jikkonsistu minn 14-il sistema trans-Ewropea (xi whud kemm b'komponenti madwar l-UE kif ukoll daww nazzjonali) u minn 3 sistemi purament nazzjonali kif ġej:

Sistemi trans-Ewropej

1. *Deċiżjonijiet Doganali*: Dan il-proġett għandu l-għan li jarmonizza l-proċessi relatati mal-applikazzjoni għal deċiżjoni doganali, it-tehid tad-deċiżjonijiet u l-ġestjoni tad-deċiżjonijiet madwar l-UE.
2. *Informazzjoni Vinkolanti dwar it-Tariffi (BTI)*: Kull deċiżjoni li tipprovdi lil operatur ekonomiku b'informazzjoni dwar il-kodiċi tal-merkanzija li se tiġi applikata mill-awtorità doganali għal merkanzija li l-operaturi ekonomiċi jridu jimportaw jew jesportaw jiġu ppubblikati fuq il-bażi ta' *data* tal-BTI. Dan il-proġett għandu l-għan li jtejjeb is-sistema trans-Ewropea Vinkolanti dwar it-Tariffi skont il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni u d-dispożizzjonijiet tagħha (eż. bidliet fil-perjodu ta' validità). Il-proġett huwa marbut mill-qrib mas-sistema ta' Sorveljanza 3 deskritta hawn taħt.
3. *Aġġornament tal-Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati (AEO)*: Il-proġett għandu l-għan li jtejjeb il-proċessi tan-negozju relatati mal-applikazzjonijiet u mal-awtorizzazzjonijiet tal-AEO, filwaqt li jitqiesu l-bidliet fid-dispożizzjonijiet ġuridiċi tal-Kodiċi.
4. *Sistema Awtomatizzata tal-Esportazzjoni (AES)*: Dan il-proġett jimplimenta r-rekwiżiti tal-Kodiċi għall-esportazzjoni u l-hruġ u huwa magħmul minn żewġ komponenti: trans-Ewropew (AES) u nazzjonali (Aġġornament tas-Sistemi Nazzjonali tal-Esportazzjoni).
5. *Aġġornament tas-Sistema Għdida ta' Tranżitu Kompjuterizzata (NCTS)*: L-għan ta' dan il-proġett trans-Ewropew huwa li jaġġorna s-sistema eżistenti, li jawtomatizza l-proċeduri ta' tranżitu u l-kontroll tal-movimenti koperti mill-proċedura TIR fi hdan l-UE.

6. *Sistema tal-Esportaturi Rreġistrati (REX)*: Il-proġett REX għandu l-għan li jimplimenta sistema li tipprovdi informazzjoni aġġornata u kompluta dwar l-esportaturi rreġistrati stabbiliti f'pajjiżi li mhumiex fl-UE li jesportaw merkanzija lejn l-UE b'arrangamenti kummerċjali preferenzjali.
7. *Subsistema tar-Reġistrazzjoni u l-Identifikazzjoni tal-Operaturi Ekonomiċi 2 (EORI2)*: Dan il-proġett għandu l-għan li jaġġorna s-sistema eżistenti trans-Ewropea EORI, li tirreġistra u tidentifika operaturi ekonomiċi tal-UE u ta' pajjiżi terzi.
8. *Ġestjoni tal-Garanzija (GUM)*: Dan il-proġett għandu l-għan li jiżgura l-ġestjoni effettiva u effiċjenti tat-tipi differenti ta' garanziji. Il-proġett għandu komponent kemm trans-Ewropew kif ukoll nazzjonali.
9. *Fuljetti Informattivi (INF) għal Proċeduri Speċjali*: L-għan ta' dan il-proġett huwa li tiġi żviluppata sistema trans-Ewropea ġdida għall-kooperazzjoni amministrattiva u l-iskambju standardizzat ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali fl-Istati Membri kollha.
10. *Sorveljanza 3*: Dan il-proġett għandu l-għan li jipprovdi aġġornament tas-sistema tas-Sorveljanza 2+ biex jippermetti l-analiżi tad-*data* u jirrapporta dwar elementi eżistenti u futuri ta' *data* minn dikjarazzjonijiet għal analiżi tar-riskju doganali mtejbja, il-ġlieda kontra l-frodi, it-tfassil tal-politika, l-analiżi tas-suq, il-kontrolli ta' wara r-rilaxx u skopijiet ta' statistika.
11. *Aġġornament tas-Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni (ICS2) għat-tishih tas-Sigurtà tal-Katina tal-Provvista fid-Dhul*: Il-proġett għandu l-għan li johloq sistema trans-Ewropea ġdida li tissostitwixxi s-Sistema ta' Kontroll tal-Importazzjoni eżistenti. L-oġettiv ewlieni huwa li tissaħħaħ is-sigurtà tal-katina tal-provvista billi jiġi ottimizzat l-iskambju ta' informazzjoni avvanzata dwar il-merkanzija u billi jiġu indirizzati d-dgħufijiet tal-proċessi tas-sikurezza u tas-sigurtà u/jew il-kwalità tad-*data* sabiex tittejjeb l-analiżi tar-riskju.
12. *Żdoganar Ċentralizzat għall-Importazzjoni (CCI)*: Il-proġett għandu l-għan li johloq sistema trans-Ewropea li tippermetti lin-negozjanti jiċċentralizzaw il-prezentazzjoni tad-dikjarazzjonijiet doganali tagħhom għall-importazzjonijiet fi hdan amministrazzjoni doganali waħda filwaqt li l-merkanzija tkun fiżikament ipprezentata fi Stat(i) Membru/Membri ieħor(oħra).
13. *Prova ta' Status tal-Unjoni (PoUS)*: Il-proġett għandu l-għan li johloq sistema trans-Ewropea ġdida biex taħžen, tiġġestixxi u tirkupra l-Provi elettronici tad-dokumenti tal-Istatus tal-Unjoni.
14. *Ġestjoni uniformi tal-utent u firem digitali – UUM&DS (Access Dirett tan-Negozjant għall-EIS)*: Il-proġett UUM&DS għandu l-għan li jimplimenta sistema li tipprovdi lin-negozjanti b'access dirett u armonizzat għal servizzi ġodda fl-UE kollha, inklużi s-servizzi ċentrali.

Sistemi Nazzjonali

15. *Aġġornament tas-Sistemi ta' Importazzjoni Nazzjonali (NIS)*: Il-proġett għandu l-għan li jimplimenta r-rekwiżiti kollha tal-Kodiċi relatati mal-qasam nazzjonali tal-

importazzjoni. Dan ikopri s-sistemi nazzjonali ta' pproċessar tad-dikjarazzjonijiet doganali kif ukoll sistemi oħra relatati.

16. *Notifika tal-Wasla, Notifika tal-Preżentazzjoni u Hżin Temporanju*: L-għan ta' dan il-proġett huwa li jiddefinixxi l-proċessi tan-Notifika tal-Wasla tal-mezzi tat-trasport, il-Preżentazzjoni tal-merkanzija u d-Dikjarazzjoni tal-Hżin Temporanju u li jappoġġja l-armonizzazzjoni fost l-Istati Membri.
17. *Proċeduri Speċjali*: Dan il-proġett għandu l-għan li jaċċellera, jiffaċilita u jarmonizza l-Proċeduri Speċjali madwar l-Unjoni billi jipprovdi mudelli komuni ta' proċessi ta' negozju.

Fost lista twila ta' sistemi doganali elettronici oħrajn li għandhom l-għan li jappoġġjaw lill-awtoritajiet doganali u/jew li jiffaċilitaw lill-importaturi u lill-esportaturi nsibu s-sistemi li ġejjin li huma msemmija f'dan id-dokument:

TARIC (It-Tariffa integrata tal-Unjoni Ewropea): Din hija bazi ta' data multilingwi li tintegra l-miżuri kollha relatati mal-leġiżlazzjoni dwar it-tariffi doganali, dik kummerċjali u agrikola tal-UE.

COPIS (Sistema ta' Informazzjoni kontra l-Falsifikazzjoni u l-Piraterija): Din hija maħsuba biex ittejjeb il-protezzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali billi ttejjeb il-kooperazzjoni u l-kondiviżjoni ta' informazzjoni bejn id-detenturi tad-drittijiet u l-amministrazzjonijiet doganali tal-Istati Membri u bejn l-uffiċċji doganali kollha tal-Istati Membri.

Sistema ta' Informazzjoni għal Kontra l-Frodi (AFIS): Din is-sistema sigura tippermetti lill-Istati Membri jiskambjaw informazzjoni relatata ma' ksur tal-leġiżlazzjoni doganali bejn xulxin u mal-Kummissjoni.

Sistema Elettronika tal-Ġestjoni tar-Riskju: Is-sistema elettronika tal-Ġestjoni tar-Riskju Doganali (CRMS) li tappoġġja l-iskambju elettroniku f'hin reali ta' informazzjoni dwar ir-riskju fost l-Istati Membri u bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri tgħaqqad 841 ufficiju doganali inklużi l-portijiet u l-ajruporti internazzjonali kollha, il-postijiet fil-fruntiera tal-art ewlenin u ċ-ċentri nazzjonali kollha ta' analiżi tar-riskju.